

แผนพัฒนาระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2560-2574)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

คำนำ

แผนยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เป็นเครื่องมือในการบริหารงานเพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนามหาวิทยาลัย โดยเป็นแผนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 นโยบายสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มหาวิทยาลัยจากการประชุม Retreat สภามหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัย (วันที่ 18-20 มกราคม 2557 และวันที่ 23-25 มกราคม 2558) วิสัยทัศน์อธิการบดีในวาระที่ 2 (วันที่ 15 สิงหาคม 2556) การระดมความคิดเห็นจากตัวแทนทุกหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย (วันที่ 14 พฤศจิกายน 2556 และวันที่ 25-29 กรกฎาคม 2557) และการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT) ของมหาวิทยาลัย อนึ่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2555-2559 (ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2557) และจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2560-2564 เพื่อรองรับการบริหารงานในปีงบประมาณ 2560 เรียบร้อยแล้ว ซึ่งทั้งสองแผนเป็นแผนระยะปานกลาง เพื่อให้การวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพและเป็นการเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดทำแผนระยะยาว 15 ปี พ.ศ. 2560-2574 ทั้งนี้ การจัดทำแผนระยะยาว 15 ปีดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นกรอบทิศทางกว้างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนระยะปานกลาง

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนในการผลักดันให้แผนพัฒนานระยะยาว 15 ปี พ.ศ. 2560-2574 สำเร็จลุล่วงด้วยดี คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนานระยะยาว 15 ปีนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพต่อไป

คณะผู้จัดทำ

มกราคม 2559

สารบัญ

	หน้า
10 ปีราชมณฑลกรุงเทพ	1
แนวโน้มของประเทศ	7
โมเดลประเทศไทย 4.0	11
รากเหง้าของราชมณฑลกรุงเทพ	14
ยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมณฑลกรุงเทพ 15 ปี (พ.ศ. 2560-2574)	16
- ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ	16
- อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และค่านิยม	16
- ประเด็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย จุดเน้นความเป็นเลิศ เป้าประสงค์	17
ยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมณฑลกรุงเทพ 15 ปี (พ.ศ. 2560-2574)	18
ประเด็นท้าทายของการพัฒนาราชมณฑลกรุงเทพ	22
- อากาศยาน	22
- พลังงานสะอาด	23
- อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ	28
- อาหารไทยฮาลาล	29
- สุขภาพและความงาม	30
- กิจกรรมเพื่อสังคม (SE)	31
สถาบันการบินแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมณฑลกรุงเทพ	34

10 ปี ราชมงคลกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พื้นที่เทคนิคกรุงเทพ วิทยาลัยเทคนิค

วิทยาลัยเทคนิค จัดตั้งหลังสงครามโลกครั้งที่สองรัฐบาลของจอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้ทำความตกลงกับองค์การส่งเสริมความมั่นคงร่วมกันของสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้เยาวชนของชาติได้มีโอกาสฝึกฝนอบรมวิชาชีพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2495 รัฐสภาจึงได้อนุมัติงบประมาณ 3,961,450 บาท จัดตั้งวิทยาลัยเทคนิค กระทรวงการคลังได้อนุมัติให้ใช้ที่ดินราชพัสดุ ตำบลทุ่งมหาเมฆ เนื้อที่ 108 ไร่ เพื่อใช้ในการจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิค ที่ดินดังกล่าวมีคลองใหญ่ยาวพอที่เรือสำปั้นจากแม่น้ำเจ้าพระยาจะเข้ามาได้ ปลายคลองด้านหนึ่งออกแม่น้ำเจ้าพระยาตรงช่องนนทรีในปัจจุบัน ปลายคลองอีกด้านต่อเชื่อมกับคลองสาทร ฝั่งหนึ่งเป็นสวน อีกฝั่งหนึ่งเป็นทุ่งนา มองเห็นผืนฟ้าจรดผืนนา ท้องฟ้าสีครามเต็มไปด้วยหมู่เมฆ จึงขนานนามว่า ทุ่งมหาเมฆ ฝั่งที่เป็นสวนนั้นมีการปลูกต้นพลูจำนวนมากจนเป็นชื่อของ ซอยสวนพลู

ภาพที่ 1 บริเวณพื้นที่วิทยาลัยเทคนิคโดยรอบ

วิทยาลัยเทคนิคเปิดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นแห่งแรกในประเทศไทย สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนปีแรกเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2495 ระหว่างที่ดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียน ได้ฝากนักศึกษาเรียนที่สถาบันอื่น ดังนี้ แผนกวิทย์ 27 คน ฝากเรียนที่โรงเรียนช่างกลปทุมวัน แผนกฝึกหัดครูมัธยมอาชีวศึกษา 13 คน ฝากเรียนที่โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย แผนกช่างก่อสร้าง 30 คน ฝากเรียนที่โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย แผนกพาณิชยการ 21 คน ฝากเรียนที่ โรงเรียนพาณิชยการพระนคร (พระตำหนักนางเลิ้ง)

ภาพที่ 2 การก่อสร้างอาคารวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ

ภาพที่ 3 อาคารหลังแรกของวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ

ภาพที่ 4 ภาพถ่ายทางอากาศพื้นที่เทคนิคกรุงเทพ

ปี พ.ศ. 2496 วิทยาลัยมีผู้เชี่ยวชาญชาวอเมริกันมาปฏิบัติงาน 4 คน ใน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาช่างโลหะ สาขาศึกษาอุตสาหกรรม สาขาช่างพิมพ์ ในปีเดียวกันนี้วิทยาลัยสามารถรับนักเรียนเข้าเรียนในแผนกสาขาวิชาต่างๆ ได้แก่ แผนกช่างวิทย์ แผนกช่างก่อสร้าง แผนกพลศึกษาการสวนวิชาเลขานุการ แผนกช่างเครื่องยนต์ แผนกช่างโลหะ แผนกช่างไฟฟ้า แผนกช่างถ่ายรูป แผนกช่างพิมพ์ แผนกช่างไม้ แผนกฝึกหัดครู

ภาพที่ 5 นักศึกษาหน้าอาคารแผนกไฟฟ้า-เครื่องกล

ปี พ.ศ. 2497 วิทยาลัยเปิดสอนแผนกผ้าและอาหาร และแผนกช่างตัดเสื้อ

ปี พ.ศ. 2498 เปิดสอนแผนกวิชาช่างสำรวจ

วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ

ปี พ.ศ. 2499 “วิทยาลัยเทคนิค” ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ”

ปี พ.ศ. 2501 เปิดสอนแผนกอุตสาหกรรมศิลป์ (แผนกวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม)

ปี พ.ศ. 2503 เปิดสอนแผนกการขาย (แผนกวิชาการตลาด)

ปี พ.ศ. 2506 เปิดสอนแผนกวิชาฝึกหัดครูคหกรรมศาสตร์ (แผนกวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป)

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ

ปี พ.ศ. 2518 วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ เปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปีแรกของการจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษานั้น วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ได้เปิดสอน คณะวิศวกรรมเทคโนโลยี ที่แผนกวิชาช่างยนต์

ปี พ.ศ. 2523 เปิดสอนสาขาวิชาการถ่ายภาพและภาพยนตร์ สาขาวิชาการพิมพ์ สาขาวิชาเคมี อุตสาหกรรมและสาขาวิชาออกแบบอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ

เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2531 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามใหม่แก่วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” ชื่อเต็มของ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ จึงเปลี่ยนเป็น “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ” และถือว่่าวันที่ 15 กันยายน ของทุกปี เป็นวันราชมงคล

ภาพที่ 6 สระน้ำ ที่ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ในปี พ.ศ. 2548 ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 แห่งทั่วประเทศไทย ส่งผลให้วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ได้รวมเข้ากับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ และ วิทยาเขตพระนครใต้ จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พื้นที่พระนครใต้

วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2474 โรงเรียนสตรีบ้านทวายเปิดสอนวิชาสามัญตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมปีที่ 6 และประกาศนียบัตรประโยควิสามัญการช่าง

ปี พ.ศ. 2482 ได้แยกส่วนวิชาสามัญไปสังกัดกรมสามัญศึกษา เรียกว่าโรงเรียนสตรีบ้านทวาย (ปัจจุบันคือ โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย) ส่วนวิชาการช่างมาสังกัดกรมอาชีวศึกษาพร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนการช่างสตรีพระนครใต้เพื่อทำการสอนวิชาด้านคหกรรมศาสตร์ในระดับ ปวช. และ ปวส.

ปี พ.ศ. 2515 ยกฐานะเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครใต้ เปิดสอนระดับ ปวช. ปวส. และ ปม.

ปี พ.ศ. 2518 ได้โอนจากกรมอาชีวศึกษามาสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาโดยใช้ชื่อว่า “วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตพระนครใต้”

ภาพที่ 7 อาคารสำนักงาน

ปี พ.ศ. 2523 เปิดสอนระดับ ปวส. 3 พิเศษ รับผู้มีความรู้ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.6 ปัจจุบัน) เรียน 1 ปี

ปี พ.ศ. 2531 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สายวิชาคหกรรมศาสตร์ หลักสูตรต่อเนื่อง (2 ปี) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ – พัฒนาผลิตภัณฑ์

15 กันยายน 2531 ได้เปลี่ยนมาใช้ชื่อว่าสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ สืบเนื่องมาจากการที่วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานชื่อให้ใหม่ว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล”

ปี พ.ศ. 2536 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สายวิชาคหกรรมศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย – อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย และสาขาวิชาพัฒนาการครอบครัวและเด็ก

ภาพที่ 8 พิพิธภัณฑ์จักรเย็บผ้า

ภาพที่ 9 ห้องตัดเย็บเสื้อผ้า

ปี พ.ศ. 2541 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สายวิชาคหกรรมศาสตร์ หลักสูตรต่อเนื่อง (2 ปี) สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ – คหกรรมศาสตร์ทั่วไป และหลักสูตร 4 ปี สายวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ – พัฒนาผลิตภัณฑ์

ปี พ.ศ. 2542 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สายวิชาคหกรรมศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ – พัฒนาผลิตภัณฑ์ นับเป็นปีแรกที่นักศึกษาปริญญาตรีสาขาวิชานี้จะเรียนที่วิทยาเขตพระนครใต้

ได้ตลอดทั้ง 4 ปี และมีผลถึงนักศึกษาที่เข้าเรียนปี พ.ศ. 2541 ด้วย ในปีนี้เริ่มมรับนักศึกษา ปวช. สาขาวิชา ผ้าและเครื่องแต่งกาย เป็นปีแรก

ปี พ.ศ. 2543 เปิดสอนระดับปริญญาตรี คณะวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย หลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่อง สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ หลักสูตร 4 ปี งดเปิดสอนสาขาวิชาอุตสาหกรรมอาหารและลงรับนักศึกษาในระดับ ปวช. ทุกสาขาวิชา

ปี พ.ศ. 2544 เปิดสอนระดับปริญญาตรี คณะวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ หลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ธุรกิจงานประดิษฐ์หลักสูตร 4 ปี และคณะวิชา บริหารธุรกิจ สาขาการโรงแรม หลักสูตร 4 ปี ในปีนี้เปิดสอนสาขาวิชาอุตสาหกรรมอาหาร ระดับ ปวส. ใหม่ อีกครั้ง ส่วนนักศึกษาระดับ ปวช. เหลือเป็นปีสุดท้าย

ปี พ.ศ. 2545 เปิดสอนระดับปริญญาตรี คณะวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา – คหกรรมศาสตร์ทั่วไป หลักสูตร 4 ปี เป็นปีแรกที่วิทยาเขตจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เปิดสอน 2 ระดับ คือ ระดับ ปวส. และปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปีต่อเนื่องและหลักสูตร 4 ปี

ปี พ.ศ. 2546 เปิดสอนระดับปริญญาตรี คณะคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย หลักสูตร 4 ปี และคณะเกษตรศาสตร์บางพระ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหารหลักสูตร 4 ปี

ปี พ.ศ. 2548 ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 แห่งทั่วประเทศไทย ส่งผลให้ วิทยาเขตพระนครใต้ ได้รวมเข้ากับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ และ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พื้นที่บพิตรพิมุข มหาเมฆ

ปี พ.ศ. 2428 ก่อตั้งโรงเรียนวัดบพิตรพิมุข ตั้งชื่อตามชื่อวัดบพิตรพิมุขหรือวัดเชิงเลน บพิตรพิมุข เป็นสถานศึกษาตั้งแต่สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ โดยมีพระภิกษุสามเณรเป็นครูผู้สอน และใช้กุฎิศาลาการเปรียญ หรือศาลารายภายในวัดเป็นสถานที่เรียน ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกาศตั้งโรงเรียนบพิตรพิมุขขึ้นเป็นโรงเรียนหลวงรุ่นแรกสำหรับราษฎรได้ศึกษาเล่าเรียน

ปี พ.ศ. 2456 เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษา จึงเรียกชื่อโรงเรียนว่า “โรงเรียนมัธยมวัดบพิตรพิมุข”

ปี พ.ศ. 2477 เปิดสอนชั้นมัธยม ปีที่ 7-8 แผนกวิสามัญ สอนภาษาต่างประเทศ ซึ่งต้องเรียนภาษาอังกฤษ เป็นวิชาบังคับและเรียนภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น

ปี พ.ศ. 2503 โรงเรียนมีนโยบายที่จะขยายการศึกษาด้านอาชีวศึกษาชั้นสูง จึงได้เริ่มยุบชั้นมัธยมปีที่ 1-6 ลงปีละชั้น คงเหลือแต่แผนกอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกภาษาต่างประเทศและเลขานุการ

ภาพที่ 10 ห้องปฏิบัติการ และ กิจกรรมนักศึกษา

ปี พ.ศ. 2516 เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศยกฐานะโรงเรียนขึ้นเป็น “วิทยาลัยบพิตรพิมุข”

ปี พ.ศ. 2520 เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคค่ำและโอนจากกรมอาชีวศึกษาไปสังกัด วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาโดยเรียกชื่อโรงเรียนว่า “วิทยาเขตบพิตรพิมุข”

ปี พ.ศ. 2526 กระทรวงศึกษาธิการประกาศแยกเป็น 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตบพิตรพิมุข จักรวรรดิ และวิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ในสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ. 2531 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามใหม่ให้แก่วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาว่า สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ปี พ.ศ. 2548 ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลขึ้น จำนวน 9 แห่งทั่วประเทศไทย จึงได้มีการโอนกิจการของวิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ไปสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และวิทยาเขตบพิตรพิมุข จักรวรรดิ ไปสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ภาพที่ 11 พิธีไหว้ครู

แนวโน้มของประเทศ

ในการจัดแผนระยะยาว 15 ปี พ.ศ. 2560-2574 นั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพจัดให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ สรุปลงนี้

1. ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564

วิสัยทัศน์ประเทศไทย :สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ความมั่นคง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลง ความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย ระบบการเมืองที่มั่นคง ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

มั่งคั่ง เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง ความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ยั่งยืน การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ชาติ : เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” มุ่งเน้นการพัฒนาให้คนไทยมีความสุขภายใต้หลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงหลุดพ้นจากรายได้ปานกลาง และสร้างสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (ต.ค. 2559 - ก.ย. 2579) ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ กำหนดให้ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรมยั่งยืน แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

เป้าหมาย

1. การพัฒนาเศรษฐกิจมหภาค
2. การพัฒนาเศรษฐกิจรายสาขา
3. การพัฒนาการเกษตรสู่ความเป็นเลิศด้านอาหาร
4. การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพคน
5. การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

6. การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
7. การพัฒนาพื้นที่ ภาคและการเชื่อมโยงภูมิภาค

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ

1. การพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวม
2. การพัฒนาเศรษฐกิจรายสาขา
3. การพัฒนาการเกษตรสู่ความเป็นเลิศด้านอาหาร
4. การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. การสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
6. การพัฒนาพื้นที่ ภาคและการเชื่อมโยงภูมิภาค
7. การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวม การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ของประเทศ การสนับสนุนการเป็นฐานการผลิตของอุตสาหกรรมและบริการสมัยใหม่ การลงทุนเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การใช้ประโยชน์จากประชาคมอาเซียนและการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน

การพัฒนาเศรษฐกิจรายสาขา การพัฒนาเศรษฐกิจรายสาขา การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน การพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) การเพิ่มขีดความสามารถและสร้างแรงจูงใจให้ SMEs การส่งเสริมผู้ประกอบการให้เข้มแข็งสู่เศรษฐกิจดิจิทัล การปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรมและบริการ

การพัฒนาการเกษตรสู่ความเป็นเลิศด้านอาหาร การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิตทางการเกษตร การสร้างโอกาสในการเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย การเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคเกษตร การเร่งพัฒนาและขับเคลื่อนการผลิตเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง การส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางของมูลนิธิปิณฑทองหลังพระ การสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทภาคเกษตรให้มีความยั่งยืน การพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร การสร้างบุคลากรด้านการเกษตร

การสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ การสร้างโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีความได้เปรียบและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส การสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้และโอกาสในการประกอบอาชีพ การพัฒนาการบริหารจัดการในระบบสุขภาพ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ การเสริมสร้างบทบาทของสถาบันทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว การให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

การพัฒนาพื้นที่ ภาคและการเชื่อมโยงภูมิภาค การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน การพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลัก การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง ศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาค การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงในประเทศและภูมิภาค

การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและมีคุณภาพชีวิตที่ดี การพัฒนา ศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ การสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยให้เอื้อต่อการพัฒนาคน

2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและ วัฒนธรรมที่ดีงามในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาจะต้องเป็น กระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับปวงชน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดการศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างกว้างขวางและ หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยรัฐเป็นผู้ส่งเสริมให้มี แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบในชุมชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบการ เรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ส่งผลให้เกิดการ ปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ และมีการรวบรวมหน่วยงานด้านการศึกษาจัดตั้งเป็นกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มีอำนาจหน้าที่กำกับ ดูแลการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดเอกภาพในด้าน การจัดการและนโยบายการจัดการการศึกษา แต่มีความหลากหลายในการปฏิบัติและการกระจายอำนาจ และ ให้มีคณะกรรมการการอุดมศึกษาทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการด้านอุดมศึกษา

3. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574

มุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา และการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงานได้ ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและ ของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความเป็นพลวัต ภายใต้สังคมแห่งปัญญา (Wisdom-Based Society) สังคมแห่งการเรียนรู้ (Lifelong Learning Society) และการสร้างสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Supportive Learning Environment) เพื่อให้พลเมืองสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักปานกลางไปสู่ประเทศที่ พัฒนาแล้วในอีก 15 ปี ข้างหน้า

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 เป็นเสมือนแผนที่นำทางให้ระบบการศึกษาไทยสามารถ พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทุนมนุษย์ที่มีตัวตนของแต่ละบุคคลให้เต็มตามศักยภาพสำหรับ ประชากรทุกช่วงวัย ตั้งแต่เกิดจนตลอดชีวิตที่ประชาชนสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีพัฒนาการศึกษา 5 ประการ ได้แก่ การเข้าถึง (Access) ความเท่าเทียม (Equity) คุณภาพ (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ภายใต้ บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่เป็นพลวัต ซึ่งกำหนดวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย ความ คาดหวัง เป้าหมายสุดท้ายของแผน หลักการ/แนวคิด และยุทธศาสตร์/มาตรการเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

4. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551-2565 ระยะที่ 2 แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 12 (2560-2564)

เป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ.2565 คือ “การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษา บนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ”

5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิต ความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้ (1) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม (3) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ (4) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้น ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

โมเดลประเทศไทย 4.0

การขับเคลื่อนความมั่งคั่งของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอดจาก “โมเดลประเทศไทย 1.0” ที่เน้นการขับเคลื่อนด้วยเกษตรกรรม พัฒนาไปสู่ “โมเดลประเทศไทย 2.0” ที่เน้นอุตสาหกรรมเบา และ “โมเดลประเทศไทย 3.0” ที่เน้นอุตสาหกรรมหนักตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยในศตวรรษที่ 21 จะต้องเปลี่ยนผ่านจากโมเดลประเทศไทย 3.0 เป็น “โมเดลประเทศไทย 4.0” เพื่อพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่การเป็นประเทศในโลกที่หนึ่ง ปรับเปลี่ยนจากประเทศ “รายได้ปานกลาง” เป็นประเทศ “รายได้สูง” ปรับเปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย “ประสิทธิภาพ” เป็นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย “นวัตกรรม” ดังแสดงในภาพที่ 12

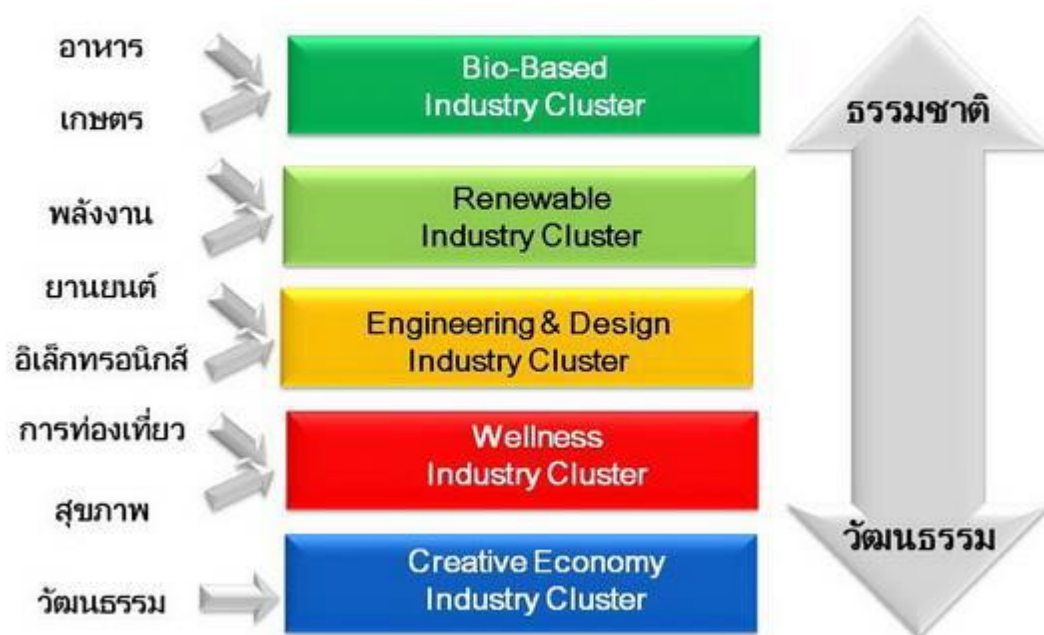

ภาพที่ 12 โมเดลประเทศไทย 4.0

โมเดลประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย “กลไกการขับเคลื่อน” ชุดใหม่ (New Growth Engine) 3 กลไกสำคัญ คือ กลไกขับเคลื่อนผ่านการสร้างและยกระดับผลิตภาพ (Productive Growth Engine) กลไกขับเคลื่อนที่คนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Growth Engine) และกลไกขับเคลื่อนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Green Growth Engine)

ภายใต้ “โมเดลประเทศไทย 4.0” มีการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ จากเดิมที่มี “ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ” ให้มี “ความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน” เพื่อเปลี่ยนจากโครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรม “เพิ่มมูลค่า” ไปสู่โครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรม “สร้างมูลค่า” ซึ่งประกอบด้วย 5 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มอุตสาหกรรมทางชีวภาพ กลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน กลุ่มอุตสาหกรรมด้านวิศวกรรมและการออกแบบ กลุ่มอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับคุณภาพชีวิต และกลุ่มอุตสาหกรรมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ดังภาพที่

คลัสเตอร์อุตสาหกรรมหลักในโมเดลประเทศไทย 4.0

ภาพที่ 13 คลัสเตอร์อุตสาหกรรมหลักในโมเดลประเทศไทย 4.0

โมเดลประเทศไทย 4.0 เน้นการ “พัฒนาที่สมดุล” ใน 4 มิติ กล่าวคือ มีความสมดุลในความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การรักษาสังแวดล้อม การมีสังคมที่อยู่ดีมีสุข และการเสริมสร้างภูมิปัญญามนุษย์ โดยการพัฒนาที่สมดุลตั้งอยู่บนฐานคิดของ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” หลักการสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอยู่ว่า “เมื่อพร้อม ต้องรู้จักเต็ม เมื่อพอ ต้องรู้จักหยุด เมื่อเกินต้องรู้จักปัน”

ในที่นี้จะขอกล่าวถึงคลัสเตอร์อุตสาหกรรมหลักในโมเดลประเทศไทย 4.0 ในส่วนของกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน

สถานการณ์พลังงานทดแทนของประเทศไทย

กระทรวงพลังงานได้ทบทวนการจัดทำแผนบูรณาการพลังงานแห่งชาติ 5 แผนหลัก ในช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2579 ที่สอดคล้องกับกรอบของการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แก่ แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย แผนอนุรักษ์พลังงาน แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก แผนการจัดหาก๊าซธรรมชาติของไทย และแผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง โดยในการจัดทำแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (Alternative Energy Development Plan : AEDP2015) ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการผลิตพลังงานจากวัตถุดิบพลังงานทดแทนที่มีอยู่ภายในประเทศให้ได้เต็มตามศักยภาพ การพัฒนาศักยภาพการผลิตพลังงานทดแทนด้วยเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสม และการพัฒนาพลังงานทดแทนเพื่อผลประโยชน์ร่วมในมิติด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชน

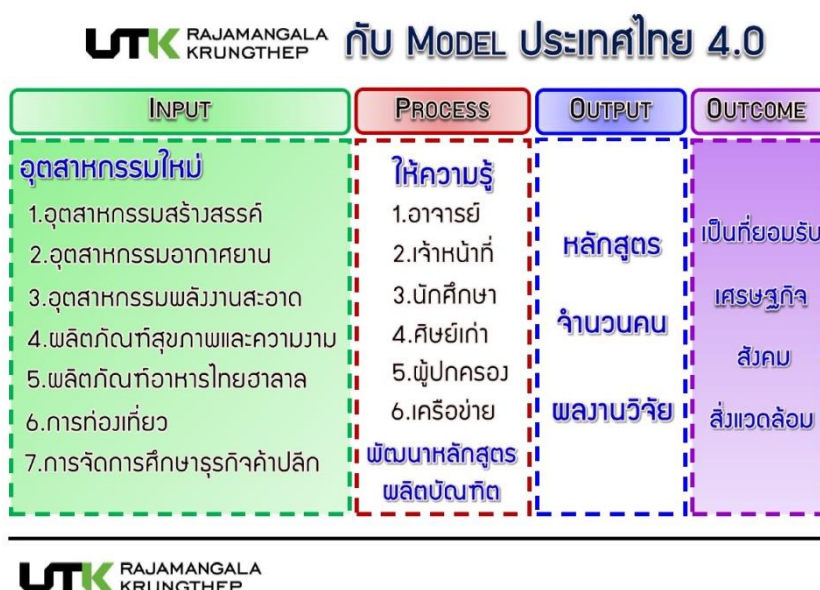
การพัฒนาพลังงานทดแทนในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นผลมาจากนโยบายส่งเสริมการผลิต การใช้พลังงานทดแทน โดยการใช้งานในรูปของพลังงานไฟฟ้า พลังงานความร้อน และเชื้อเพลิงชีวภาพ ในปี พ.ศ. 2557 ประเทศไทยมีการใช้พลังงานทดแทนทั้งสิ้น 9,025 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.6 หรือคิดเป็นร้อยละ 11.9 ของการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย

การใช้พลังงานทดแทนจะอยู่ในรูปของพลังงานความร้อนมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 60 ของการใช้พลังงานทดแทนทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เชื้อเพลิงชีวภาพ และไฟฟ้า โดยในปี พ.ศ. 2557 การใช้พลังงานความร้อนคิดเป็นร้อยละ 64 เชื้อเพลิงชีวภาพและไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 19.7 และ 16.3 ตามลำดับ

ราชชมงคลกรุงเทพกับ Model ประเทศไทย 4.0

จากโมเดลประเทศไทย 4.0 ซึ่งประกอบด้วย 5 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มอุตสาหกรรมทางชีวภาพ กลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน กลุ่มอุตสาหกรรมด้านวิศวกรรมและการออกแบบ กลุ่มอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับคุณภาพชีวิต และกลุ่มอุตสาหกรรมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พ.ศ. 2560 – 2564 ทั้งนี้มหาวิทยาลัยได้กำหนดจุดเน้นความเป็นเลิศในการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่และการบริการเพื่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางสู่ประเทศที่มีรายได้สูง ได้แก่ การพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ การพัฒนาอุตสาหกรรมอากาศยาน การพัฒนาอุตสาหกรรมพลังงานสะอาด การพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม การพัฒนาอาหารไทยฮาลาล และการพัฒนาการจัดการศึกษารัฐกิจการค้าปลีก

ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น เน้นการให้ความรู้แก่อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และเครือข่ายของมหาวิทยาลัย มีการพัฒนาหลักสูตรด้วยการเสริมด้านดิจิทัล ICT และหุ่นยนต์ เพื่อผลิตบัณฑิตรองรับกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงตาม โมเดลประเทศไทย 4.0 ทั้งนี้หากเศรษฐกิจดี สังคมดี สิ่งแวดล้อมดี ย่อมส่งผลให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ดังภาพที่ 14

ภาพที่ 14 ราชชมงคลกรุงเทพกับ Model ประเทศไทย 4.0

รากเหง้าของความเป็นราชมงคลกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเกิดจากการรวมตัวของ 3 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตเทคนิค กรุงเทพฯ วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ และวิทยาเขตพระนครใต้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

เทคนิคกรุงเทพฯ	เข้มแข็ง	ด้านช่างอุตสาหกรรม
พระนครใต้	โดดเด่น	ด้านคหกรรมศาสตร์
บพิตรพิมุข มหาเมฆ	เป็นเลิศ	ด้านบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

โดยมีการจัดการเรียนการสอน 41 สาขาวิชา หากจัดกลุ่มสาขาวิชาสามารถจัดได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่1 Management ได้แก่ บริหารธุรกิจ ภาษาต่างประเทศ และหลักสูตรนานาชาติ กลุ่มที่2 Creative Industries ประกอบด้วย Lifestyle และ Hospitality โดยที่ Lifestyle ได้แก่ ออกแบบแฟชั่น ธุรกิจแฟชั่น ออกแบบสิ่งทอ วิศวกรรมเคมีสิ่งทอ ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ออกแบบเครื่องเรือน ถ่ายภาพและภาพยนตร์ การพิมพ์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย และกลุ่ม Hospitality ได้แก่ การท่องเที่ยว การโรงแรม วิทยาศาสตร์การอาหาร ส่วนกลุ่มที่3 Engineering

หลักการและแนวคิดในการพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ภาพที่ 15 หลักการและแนวคิดในการพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ในการพัฒนามหาวิทยาลัยโดยคำนึงถึงพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เปิดสอนในขณะมีฐานะเป็นวิทยาเขต 41 สาขาวิชาดังกล่าว โดยที่ กลุ่มที่1 Management (มีคณะบริหารธุรกิจเป็นหลักในการพัฒนา) กลุ่มที่2 Creative Industries (มีคณะศิลปศาสตร์ เป็นหลักในการพัฒนา ร่วมด้วยคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) และกลุ่มที่3 Engineering (มีคณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนา)

หากเชื่อมโยงความเชี่ยวชาญจากอดีตถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยได้กำหนดทิศทางพัฒนามหาวิทยาลัยใน 9 อุตสาหกรรมใหม่และการบริการ คือ อุตสาหกรรมอากาศยานและอุตสาหกรรมพลังงานสะอาด (โดยมีคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมเป็นหลักในการพัฒนา) การจัดการศึกษาธุรกิจค้าปลีก วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และกิจการเพื่อสังคม (โดยมีคณะบริหารธุรกิจเป็นหลักในการพัฒนา) อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (โดยมีคณะศิลปศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนา ร่วมกับคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะบริหารธุรกิจ และคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์) การผลิตผลิตภัณฑ์สุขภาพและความงาม (โดยมีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นหลักในการพัฒนา) การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารไทยฮาลาล (โดยมีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนา) และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การท่องเที่ยวการโรงแรม (โดยมีคณะศิลปศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนา)

โดยที่อุตสาหกรรมอากาศยาน จะดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมช่างซ่อมบำรุงอากาศยานเพื่อจัดการศึกษาในหลักสูตรที่เน้นมาตรฐานการรับรองบุคลากรซ่อมบำรุงอากาศยาน โดยอยู่ภายใต้มาตรฐานขององค์การความปลอดภัยด้านการบินแห่งสหภาพยุโรป หรือเรียกว่า EASA (European Aviation Safety Agency) อุตสาหกรรมพลังงานสะอาด จะดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิจัยพลังงานทดแทนเพื่อสร้างงานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์พลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์ ที่สามารถนำไปใช้กับชุมชนและสังคม การจัดการศึกษาธุรกิจค้าปลีก เป็นการจัดการเรียนการสอนในด้านค้าปลีก โดยเน้นการผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เป็นบัณฑิตพร้อมใช้ กิจการเพื่อสังคมจะดำเนินการจัดตั้งบริษัทกิจการเพื่อสังคม โดยการสนับสนุนจาก สกส. และจัดการเรียนการสอนในรายวิชาของทั้ง 9 มทร. อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาหลักคิดและรายวิชาหลักทำ เพื่อให้เป็นรายวิชาเลือกสำหรับนักศึกษาในหลากหลายสาขาวิชาชีพ และเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีเชี่ยวชาญและปลูกฝังวัฒนธรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ การผลิตผลิตภัณฑ์สุขภาพและความงาม มุ่งเน้นผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางและสปาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สมุนไพร การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารไทยฮาลาล มุ่งผลิตอาหารไทยฮาลาลที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาล เพื่อจำหน่ายหน้าร้านและส่งถึงบ้าน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เน้นการผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (พ.ศ. 2560-2574)

ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ

ปรัชญา

ปรัชญาการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เป็นมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความเจนจัดทางวิชาการและมีคุณสมบัติที่จำเป็นตามลักษณะวิชาชีพพร้อมที่จะทำงานและปรับปรุงตนเองให้มีความก้าวหน้าทันต่อวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี รวมทั้งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย มีคุณธรรม ความรับผิดชอบในจรรยาวิชาชีพและต่อสังคม

วิสัยทัศน์

ผู้นำแห่งเทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์

พันธกิจ

1. ผลิตบัณฑิตที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการปฏิบัติ และมีคุณธรรม
2. มุ่งเน้นงานวิจัยและนวัตกรรมจากความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
3. บริการวิชาการเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสู่อาเซียน
4. บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
5. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
6. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ

อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และค่านิยมของมหาวิทยาลัย

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รัทฤษฎี เก่งปฏิบัติ

เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย มีความคิดสร้างสรรค์

ค่านิยมของมหาวิทยาลัย

U หมายถึง Unity (ความสามัคคีรวมเป็นหนึ่งเดียว) บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีใจรวมกันเป็นหนึ่งเดียว มีความสามัคคีกลมเกลียว ร่วมใจกันทำงานเพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยและราชการเป็นหลัก

T หมายถึง Talent (ความสามารถพิเศษ) บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยได้รับการฝึกฝนจนมีความสามารถที่โดดเด่นเฉพาะ แตกต่างจากบุคคลอื่น

K หมายถึง Keen (ความเชี่ยวชาญ) บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยใฝ่หาความรู้มุ่งพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติบนพื้นฐานเทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นยุทธศาสตร์

มหาวิทยาลัยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัย 6 ประเด็นดังนี้

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การผลิตบัณฑิตสู่เทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างงานวิจัยและนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริการวิชาการเชิงสร้างสรรค์
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการและการสร้างภาพลักษณ์
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การสืบสานและสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่และการบริการ

จุดเน้นความเป็นเลิศ

- 1. พัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์
- 2. พัฒนาอุตสาหกรรมอากาศยาน
- 3. พัฒนาอุตสาหกรรมพลังงานสะอาด
- 4. พัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม
- 5. พัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารไทยฮาลาล
- 6. พัฒนาการท่องเที่ยว
- 7. พัฒนาการจัดการศึกษาธุรกิจค้าปลีก

เป้าประสงค์

เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ในการนำมหาวิทยาลัยสู่การเป็นผู้นำแห่งเทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์ มีดังนี้

- 1. บัณฑิตเป็นที่ยอมรับ
- 2. การเพิ่มมูลค่างานวิจัยและนวัตกรรม
- 3. การเพิ่มมูลค่างานบริการวิชาการ
- 4. การบริหารงานเป็นที่ยอมรับ
- 5. การสืบสานและสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมให้ยั่งยืน
- 6. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ 15 ปี (พ.ศ. 2560-2574)

มหาวิทยาลัยสรุปประเด็นยุทธศาสตร์เป็น 5 ประเด็น ดังนี้ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการเรียนการสอน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การวิจัยและการบริการวิชาการ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการและการสร้างภาพลักษณ์ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่และบริการ

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ 15 ปี (พ.ศ. 2560-2574)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการเรียนการสอน

ในด้านการจัดการเรียนการสอนมีทิศทางการพัฒนาเพื่อให้เป็นมหาวิทยาลัยด้าน Creative and Brightest โดยมีเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ ด้านเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Learning Environment) ด้านระบบอัจฉริยะ (Intelligent System) ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเครือข่าย (Stakeholder & Networking) และด้านการเสียสละเพื่อสังคม (Social Sacrifice)

ด้านเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Learning Environment) มีกลยุทธ์ในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การพัฒนาระบบสารสนเทศ การจัดเตรียมอุปกรณ์ ห้องเรียนที่ทันสมัย โดยที่ด้านบรรยากาศการเรียนรู้จะพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิทัศน์ และธรรมชาติ จัดให้มีลานกิจกรรมและลานอเนกประสงค์ รวมถึงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านสันตนาการ ศิลปะ ดนตรี และกีฬา การพัฒนาระบบสารสนเทศโดยพัฒนาให้ทันสมัยต่อเหตุการณ์และสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสาระสำคัญได้ในระดับสากล จัดเตรียมอุปกรณ์ครุภัณฑ์ต่างๆ ให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา พัฒนาห้องเรียนแบบ Smart Classroom นอกจากนี้จะมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการห้องสมุด มีการขยายเวลาเปิด-ปิดตามช่วงระยะเวลาที่มีการสอบ

ด้านระบบอัจฉริยะ (Intelligent System) มีกลยุทธ์ในการพัฒนาหลักสูตร และอาจารย์ โดยการบริหารจัดการรูปแบบ Multidisciplinary มุ่งเน้นพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล สามารถเทียบโอนหลักสูตรภายในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หรือสถาบันอุดมศึกษาในระดับสากลได้ รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือหรือกลไกการเรียนการสอน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเครือข่าย (Stakeholder & Networking) มีกลยุทธ์ในการสร้างความมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาจารย์ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาบัณฑิต

ด้านการเสียสละเพื่อสังคม (Social Sacrifice) มีกลยุทธ์ในการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่มีส่วนต่อการช่วยเหลือสังคม โดยการจัดตั้งและสร้างเครือข่ายกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การวิจัย

ในด้านการพัฒนางานวิจัย มีทิศทางการสร้างผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ และเป็นศูนย์กลางนวัตกรรมระดับสากล (Creative Research & Innovation World Hub : CRI) โดยมีเป้าหมายเชิงกลยุทธ์

ด้านการพัฒนานักวิจัย (CRI Human) ด้านการพัฒนาระบบบริหารงานวิจัย (CRI System) และด้านการสร้างเครือข่ายงานวิจัย (CRI Network)

การพัฒนานักวิจัย (CRI Human) มุ่งพัฒนานักวิจัยให้มีทักษะหลายด้าน (Multi Skills) ได้แก่ ทักษะการใช้ภาษาสากล (Language) การคิดในเชิงสร้างสรรค์ (Creative) การตลาด (Marketing) การจัดการ (Management) การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analysis) เทคนิคการสอนงานหรือแนะแนวทาง (Coaching) และทักษะทางด้านเทคโนโลยี (Technology)

การพัฒนาระบบบริหารงานวิจัย (CRI System) มุ่งพัฒนาระบบบริหารงานวิจัยให้มีความแตกต่างอย่างมีเอกลักษณ์เพื่อพัฒนาเป็นแบรนด์ของตัวเอง (Brand Differentiation) สร้างระบบให้เชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศงานวิจัยภายนอกสถาบันการศึกษา (Public Relation) และสร้างระบบการผลิตนักวิจัยสู่การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur)

การสร้างเครือข่ายงานวิจัย (CRI Network) มุ่งเน้นสร้างทีมการตลาด (Marketing Team) เพื่อตอบสนองความต้องการอุตสาหกรรมภายนอกหรือทำวิจัยร่วมกับภาครัฐและเอกชน พัฒนางานวิจัยให้เชื่อมโยงกับผู้ประกอบการ ชุมชน นำโจทย์ปัญหาพัฒนางานวิจัยให้ตรงกับความต้องการ และพัฒนาต่อยอดสู่ระดับสากล (Corporate Research Team with Government and Public Organization, Local /Global)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริการวิชาการ

ด้านการบริการวิชาการ มีทิศทางการพัฒนา เป็นศูนย์กลางการบริการวิชาการเชิงสร้างสรรค์ในระดับสากล (World Creative Academic Service Hub : W-CASH) โดยมีเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ด้านการพัฒนาบุคลากร (W-CASH Human) ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการ (W-CASH System) และด้านการสร้างเครือข่าย (W-CASH Network)

การพัฒนาศูนย์กลาง (W-CASH Human) มุ่งพัฒนาศูนย์กลางให้มีทักษะหลายด้าน (Multi Skills) ได้แก่ ทักษะการใช้ภาษาสากล (Language) การคิดในเชิงสร้างสรรค์ (Creative) การตลาด (Marketing) การจัดการ (Management) การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analysis) เทคนิคการสอนงานหรือแนะแนวทาง (Coaching) และทักษะทางด้านเทคโนโลยี (Technology)

การพัฒนาระบบบริหารจัดการ (W-CASH System) สร้างระบบบริหารงานบริการวิชาการให้มีความแตกต่างอย่างมีเอกลักษณ์ ส่งเสริมการเผยแพร่งานวิจัยและนวัตกรรมโดยจัดระบบการให้คำปรึกษา และพัฒนาคลินิกเทคโนโลยีให้เชื่อมโยงสู่สถานประกอบการ

การสร้างเครือข่าย (W-CASH Network) มุ่งเน้นสร้างทีมการตลาด

ทั้งนี้การบริการวิชาการอาจจำแนกเป็นด้านการให้ความรู้และด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการให้ความรู้ ได้แก่ อาหารไทยฮาลาล การท่องเที่ยว การทำผลิตภัณฑ์และการทำการค้าธุรกิจการค้าปลีก ส่วนด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้แก่ อุตสาหกรรมอากาศยาน การผลิตเครื่องนุ่งห่ม สุขภาพและความงาม และพลังงานทดแทนเพื่อลดมลพิษสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการและการสร้างภาพลักษณ์

ในการบริหารจัดการและการสร้างภาพลักษณ์ มีทิศทางการพัฒนาการบริหารจัดการเชิงระบบ เพื่อมุ่งหวังให้ระบบการบริหารงานเป็นที่ยอมรับระดับชาติ โดยมีเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนากระบวนการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล การพัฒนาการบริหารงานเพื่อรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ การพัฒนากระบวนการ/กฎระเบียบในการบริหารงาน การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก โดยกำหนดกิจกรรมในการอบรมให้ความรู้ การสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ การพัฒนาผู้บริหารโดยเน้นการ Coaching การฝังตัวในสถานประกอบการ และศึกษาดูงาน การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบ One Stop Service การประเมินผลการปฏิบัติงาน การสร้างเครือข่าย และการนำระบบ EdPEx มาใช้ในการบริหารจัดการ

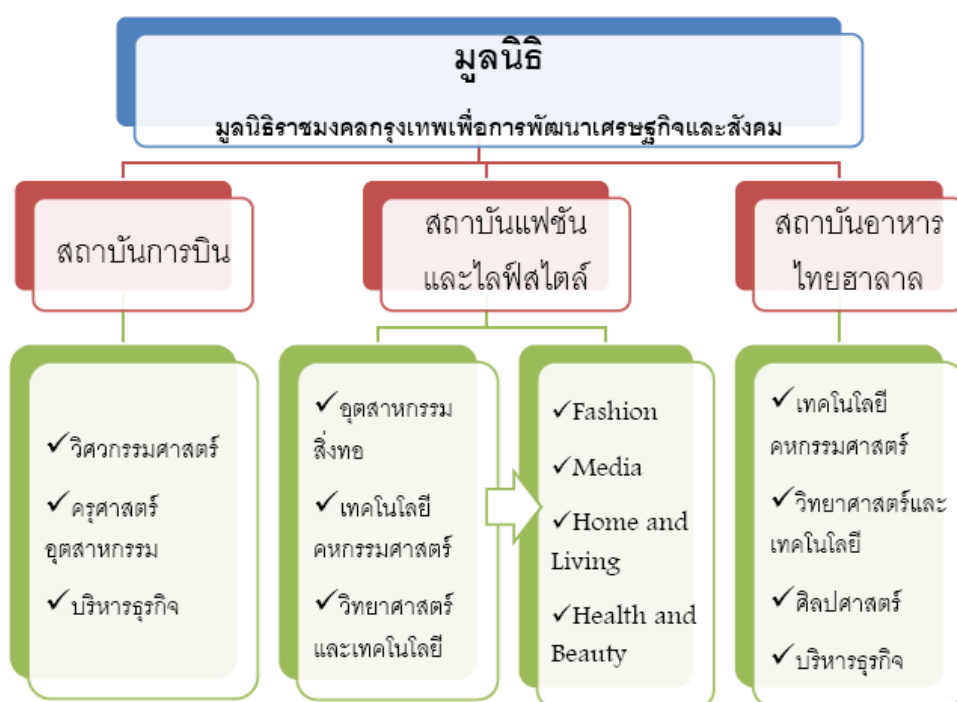
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีทิศทางการเป็นศูนย์กลางทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อสืบสานและสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมให้ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในการบูรณาการงานศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน งานวิจัย และงานบริการวิชาการ การสร้างการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมระดับชาติและนานาชาติ การจัดกิจกรรมสนับสนุนงานศิลปวัฒนธรรม การสร้างเครือข่ายทางศิลปวัฒนธรรมร่วมกับหน่วยงานภายนอก และการบูรณาการเทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์กับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกำหนดกิจกรรมในการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม การจัดนิทรรศการทางศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นทางด้านศิลปวัฒนธรรม การแข่งขัน/ประกวดด้านศิลปวัฒนธรรม การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน ศึกษาดูงานทางศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาการสอนทางไกลทางด้านศิลปวัฒนธรรม/ภูมิปัญญา การบริการวิชาการทางด้านศิลปวัฒนธรรม และการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ทางศิลปวัฒนธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่และการบริการ

ในการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่และการบริการ มีทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้เพื่อก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง โดยอุตสาหกรรมใหม่ที่มุ่งเน้นพัฒนา ได้แก่ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมอากาศยาน อุตสาหกรรมพลังงานสะอาด อาหารไทยฮาลาล แพชั่นและไลฟ์สไตล์ ส่วนด้านการบริการ ได้แก่ การท่องเที่ยว ธุรกิจค้าปลีก SMEs และ SE ทั้งนี้มีเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในการสร้างบริษัทจำลอง (ครบวงจร) จำกัด การสร้างศูนย์ความเป็นเลิศ/ศูนย์ที่ปรึกษา (Excellent Learning Center) การสร้างผู้ประกอบการ การสร้างบัณฑิตให้สามารถทำงานได้ในระดับชาติ/นานาชาติ โดยกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาบุคลากร การจัดทำหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรระดับปริญญาตรี ปริญญาโท หลักสูตรบูรณาการ การทำวิจัยเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายกับสถานประกอบการ การเตรียมความพร้อมสถานที่ ครุภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์เชิงรุก การพัฒนาระบบสารสนเทศ การสร้างระบบบริหารจัดการ และการจัดสรรงบประมาณ

การจัดตั้งสถาบันภายใต้มูลนิธิราชชมงคลกรุงเทพเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ด้วยบริบทโลกและบริบทประเทศเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นโอกาสและความท้าทายของอุดมศึกษาที่จะต้องปฏิรูปเพื่อให้เป็นหลักในการพัฒนาประเทศ อันจะส่งผลถึงการบริหารจัดการอุดมศึกษาให้ต้องปรับตัวทั้งในระยะสั้นและระยะยาว อนึ่งการบริหารจัดการอุดมศึกษามีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและงบประมาณ ดังนั้นการปฏิรูปอุดมศึกษาจึงต้องคำนึงถึงศักยภาพและความเป็นเลิศของสถาบันเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีองค์ความรู้และงานวิจัย ตลอดจนสร้างสรรค์ผลงานและนวัตกรรมเพื่อรองรับความท้าทายในอนาคต โดยมุ่งหวังเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สนองความต้องการของท้องถิ่น ประเทศ และบูรณาการความร่วมมือกับการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลกรุงเทพตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงมีนโยบายจัดตั้งสถาบันโดยมุ่งหวังให้สถาบันดังกล่าวอยู่ภายใต้การบริหารงานของมูลนิธิราชชมงคลกรุงเทพเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้กำหนดจัดตั้งสถาบัน 3 สถาบัน ได้แก่ สถาบันการป็นแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลกรุงเทพ สถาบันแพชชั่นและไลฟ์สไตล์ และสถาบันอาหารไทยฮาลาล โดยที่สถาบันการป็นแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลกรุงเทพเป็นการบูรณาการ 3 คณะ คือคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะบริหารธุรกิจ สถาบันแพชชั่นและไลฟ์สไตล์เป็นการบูรณาการ 3 คณะ คือคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสถาบันอาหารไทยฮาลาลเป็นการบูรณาการ 4 คณะ คือคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะศิลปศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ

ประเด็นท้าทายของการพัฒนาราชชมงคลกรุงเทพ

อากาศยาน

การเปิดหลักสูตรใหม่ หลักสูตรซ่อมอากาศยานมาตรฐานความปลอดภัย มหาวิทยาลัยเปิด “หลักสูตรฝึกอบรมการซ่อมบำรุงอากาศยาน” ร่วมกับ บริษัท AERO-Bildung จากประเทศเยอรมนี ซึ่งเป็นหนึ่งในศูนย์ฝึกอบรมอากาศยานที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานความปลอดภัยของ European Aviation Safety Agency (EASA) หรือองค์การรับรองความปลอดภัยด้านการบินแห่งสหภาพยุโรปที่ใช้เป็นมาตรฐานการบินถึง 70% ทั่วโลก โดยหลักสูตรดังกล่าวจะเน้นมาตรฐานการรับรองบุคลากรซ่อมบำรุงอากาศยาน ที่เรียกว่า PART 66 ซึ่งทางมหาวิทยาลัยจะจัดหลักสูตรตาม Category B1 คือการซ่อมบำรุงอากาศยานในส่วน Aircraft structure และ Engines กับ Category B2 คือการซ่อมบำรุงอากาศยานในส่วน Avionics และ Instruments

ในการเตรียมพร้อมเพื่อเปิดหลักสูตรซ่อมบำรุงอากาศยาน มหาวิทยาลัยเตรียมพัฒนาบุคลากร จัดหาครุภัณฑ์เพิ่มเติมเพื่อเข้ารับการตรวจประเมินตามมาตรฐาน PART 147 ของ EASA ซึ่งเป็นคุณสมบัติและมาตรฐานสำหรับองค์กรหรือสถาบันที่จะเปิดฝึกอบรมและทดสอบ และมีสิทธิ์ออกใบรับรองบุคลากรตามมาตรฐานความปลอดภัยของ EASA ทั้งนี้มหาวิทยาลัยวางแผนส่งคณาจารย์ที่จะเป็นทีมสอนจำนวน 15 คน ไปอบรมเพิ่มเติมกับ บริษัท AERO-Bildung ที่ประเทศเยอรมนี

รูปแบบของหลักสูตรซ่อมบำรุงอากาศยานดังกล่าวนี้ มหาวิทยาลัยมีแผนที่จะเปิดเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมเฉพาะด้านในรูปแบบหลักสูตรนานาชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอนตลอดทั้งหลักสูตร โดยเนื้อหาส่วนหนึ่งจะเรียนกับคณาจารย์ของราชชมงคลกรุงเทพที่ผ่านการอบรมมาแล้ว และอีกส่วนหนึ่งจะเรียนจากผู้เชี่ยวชาญของ AERO-Bildung ที่เดินทางจากเยอรมันมาสอน โดยผู้ที่สำเร็จหลักสูตรฝึกอบรมในแต่ละ Category นั้น จะได้รับประกาศนียบัตรและใบรับรองตามมาตรฐานความปลอดภัยของ EASA

หลักสูตรซ่อมบำรุงอากาศยานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพนับเป็นหลักสูตรการซ่อมบำรุงอากาศยานหลักสูตรแรกในประเทศไทยที่มอบประกาศนียบัตรตามการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยของ EASA โดยผู้ผ่านหลักสูตรจะสามารถปฏิบัติงานซ่อมบำรุงอากาศยาน ขององค์กรด้านการบินที่ใช้มาตรฐานความปลอดภัยของ EASA ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายถึง 70% ทั่วโลก ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับบุคลากรที่ทำงานในสายงานอากาศยาน เพราะหากต้องการให้สายงานที่ตนเองทำอยู่นั้นได้รับการยอมรับในระดับสากลและสามารถทำงานกับหน่วยงานด้านการบินและสนับสนุนการบินได้ทั่วโลกได้นั้น ส่วนใหญ่จะต้องสอบและได้รับใบประกาศนียบัตรกับองค์กรรับรองความปลอดภัยด้านการบินที่ได้รับการยอมรับ อาทิเช่น องค์กร EASA หรือ FAA (องค์การบริหารการบินแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา) หรือ ICAO (องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ) หรือ IATA (สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ) เป็นต้น

กลุ่มเป้าหมายที่จะมาเรียนในหลักสูตรนี้จะประกอบด้วย 3 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ กลุ่มคนที่ทำงานในองค์กรด้านซ่อมบำรุงอากาศยาน และต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อทำงานในตำแหน่งที่สูงขึ้น หรือเพิ่มโอกาสไปทำงานในองค์กรด้านนี้ในระดับสากล เพื่อพร้อมรับการเปิด AEC การเรียนในหลักสูตรนี้ จบจบและได้รับการรับรองจาก EASA จะสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับวิชาชีพได้เป็นอย่างมาก กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มนักเรียนที่เรียนเกี่ยวกับเทคโนโลยีอากาศยานจากองค์กร สถาบันการศึกษา และมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ที่ปัจจุบันมีการเปิดสอนเกี่ยวกับด้านการบินหรืออากาศยานมากกว่า 15 แห่ง ซึ่งจากการศึกษาพบว่า

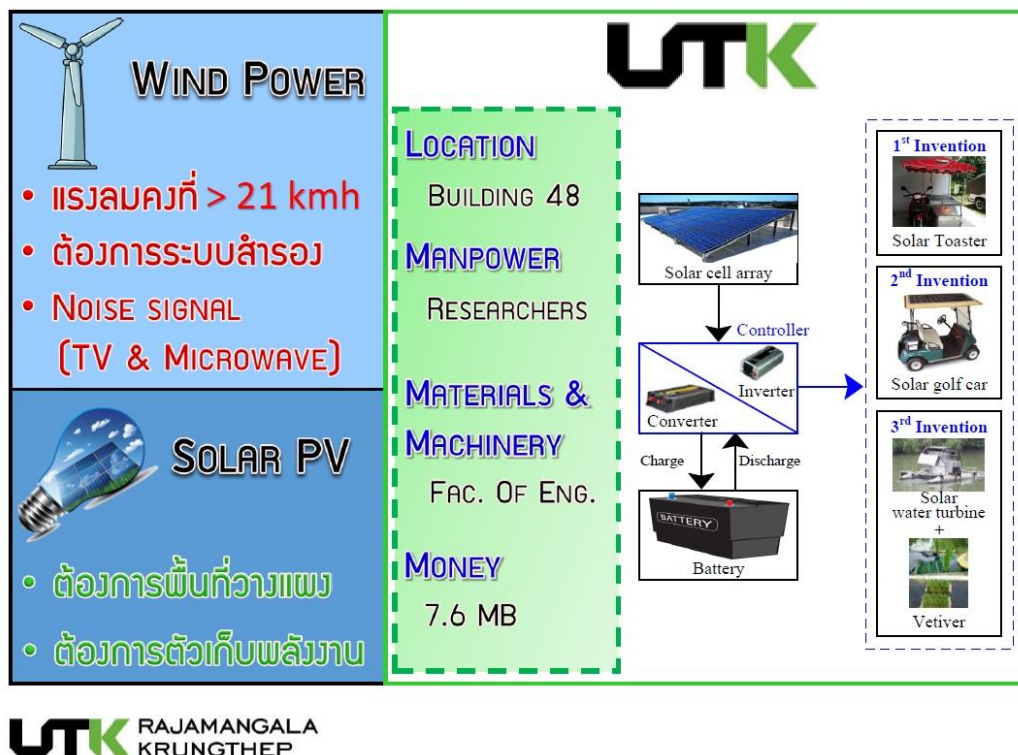
สถาบันการศึกษาบางแห่งส่งนักศึกษาไปเรียนบางส่วนของหลักสูตรในต่างประเทศ เพื่อให้นักศึกษาได้รับการรับรองจาก EASA ซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายในการเรียนจนจบหลักสูตรซ่อมบำรุงอากาศยานที่ได้ใบรับรองมาตรฐานสากลนั้นสูงมาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเชื่อมั่นว่าหลักสูตรที่กำลังจะเปิดนี้จะทำให้นักศึกษาที่เรียนหรือสนใจจะศึกษาต่อทางด้านนี้ สามารถเรียนเพิ่มเติมเพื่อสอบรับใบรับรองมาตรฐานที่เสมือนใบเบิกทางและใช้การันตีทักษะเพื่อการทำงานในองค์กรนานาชาติได้มากขึ้น กลุ่มที่สาม ที่มหาวิทยาลัยได้วางไว้ คือ กลุ่มนักศึกษาและบุคลากรจากต่างชาติ ที่ต้องการเรียนและทำงานด้านการซ่อมบำรุงอากาศยานจากประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน

ในฐานะของสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจผลิตบุคลากรเพื่อรองรับความต้องการของตลาดแรงงาน เราได้ทำการศึกษาอุตสาหกรรมการบินมานานพอสมควร พบว่ามีการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และเห็นว่าความได้เปรียบทางภูมิประเทศของไทยที่อยู่ในจุดศูนย์กลางของอาเซียน ทำให้เรามีโอกาสที่จะเป็นศูนย์กลางการบินของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ AEC และมีแนวโน้มความต้องการบุคลากรทางด้านอากาศยานในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะในเรื่องของงานซ่อมบำรุงอากาศยาน

พลังงานสะอาด

ราชมงคลกรุงเทพกับพลังงานสะอาด

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีพันธกิจในการสร้างงานวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาด้านพลังงานทดแทน จึงกำหนดนโยบายในการพัฒนางานวิจัยด้านพลังงานทดแทนโดยมอบหมายให้สถาบันวิจัยและพัฒนาและคณะวิศวกรรมศาสตร์รับผิดชอบ ในการวิจัยพลังงานทดแทนอาจใช้พลังงานลมหรือพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลมยังมีเงื่อนไขการใช้งานอยู่หลายข้อ อาทิเช่น ต้องการแรงลมที่คงที่และมากกว่า 21 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ต้องการระบบสำรองกรณีที่กังหันลมไม่สามารถผลิตกำลังไฟฟ้าได้ และยังมีสัญญาณส่งออกโปรบวณในระบบสัญญาณโทรทัศน์และไมโครเวฟ ที่สำคัญพื้นที่มหาวิทยาลัยทั้ง 3 พื้นที่ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอาคารสูงล้อมรอบทุกด้าน ไม่เหมาะกับการติดตั้งกังหันลมเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยจึงเลือกศึกษาการใช้พลังงานทดแทนจากพลังงานแสงอาทิตย์ ด้วยมหาวิทยาลัยมีความพร้อมในด้านนักวิจัยและสถานที่ทดลอง กล่าวคือมหาวิทยาลัยมีนักวิจัยที่มีองค์ความรู้และทักษะในการออกแบบสร้างสิ่งประดิษฐ์/นวัตกรรมด้านพลังงานทดแทนไม่น้อยกว่า 25 โครงการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 - 2557 โดยมุ่งเน้นพัฒนางานวิจัยในส่วนของชุดควบคุม (Controller) ประกอบด้วยคอนเวอร์เตอร์และอินเวอร์เตอร์ ในปี พ.ศ. 2557 มีผลงานวิจัยที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน ภาควิชาวิศวกรรม และชุมชน จำนวน 10 โครงการ อาทิเช่น ระบบปั๊มน้ำพลังแสงอาทิตย์ รถตัดหญ้าพลังแสงอาทิตย์ ชุดคอนเวอร์เตอร์สำหรับการเก็บประจุ และชุดอินเวอร์เตอร์สำหรับการนำพลังงานไฟฟ้าออกไปใช้งานให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด เป็นต้น ในส่วนของสถานที่ทดลองนั้นมหาวิทยาลัยยังมีอาคารเรียนจำนวนมาก มีพื้นที่บนดาดฟ้าหรือหลังคาที่สามารถติดตั้งแผงโซลาร์ได้ รวมทั้งมีพื้นที่ในการติดตั้งตัวเก็บพลังงานในอาคาร เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ ด้วยความพร้อมดังกล่าวจึงมีการจัดตั้งหน่วยวิจัยพลังงานทดแทนขึ้นเพื่อดำเนินการบริหารงานวิจัยพลังงานทดแทน ดังภาพที่ 16

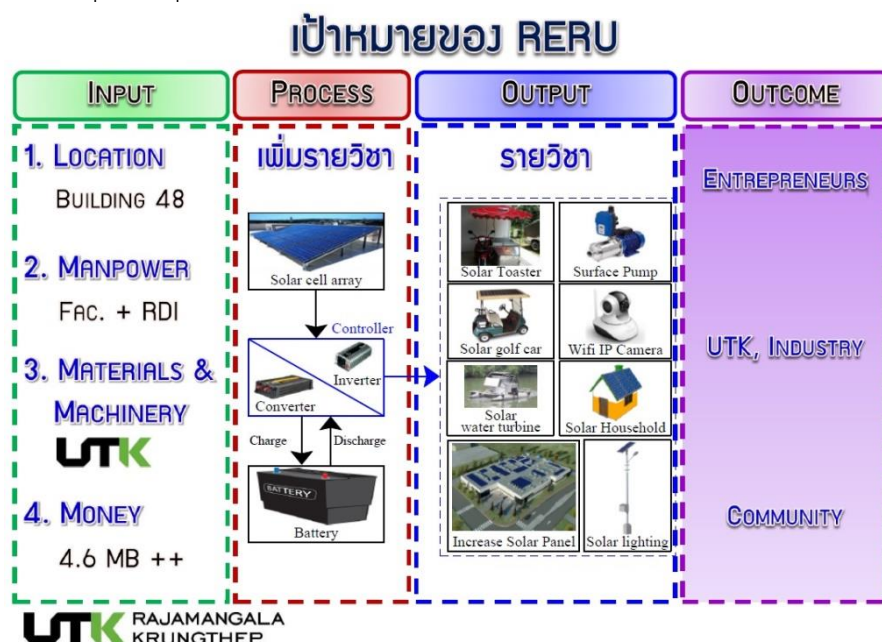
ภาพที่ 16 พลังงานทดแทนกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

การพัฒนานักวิจัย ทีมนักวิจัยพลังงานทดแทนของมหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ประจำจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ ที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างผลงานวิจัยด้านพลังงานทดแทนที่มาจากพลังงานแสงอาทิตย์ ในปี พ.ศ. 2557 เรามีนักวิจัย จำนวน 10 คน (จาก สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ วิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์) และในปี พ.ศ. 2558 เราได้เชิญนักวิจัยจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เข้าร่วมทีมวิจัยพลังงานทดแทน เพิ่มอีก 2 คน เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนางานวิจัยของหน่วยวิจัย โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นหน่วยงานสนับสนุนในด้านการบริหาร ร่วมกับรองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถานที่ มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งหน่วยวิจัยพลังงานทดแทน (Renewable Energy Research Unit: RERU) ซึ่งตั้งอยู่ที่ห้อง 1003 ชั้น 10 อาคารคณะวิศวกรรมศาสตร์ (อาคาร 48) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เพื่อความสะดวกในการทดลองวิจัย เนื่องจากเครื่องมือต่างๆ สามารถใช้ร่วมกับสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า และวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การติดตั้งสายไฟเพื่อดึงพลังงานไฟฟ้าจากแผงโซลาร์เซลล์ ซึ่งติดตั้งอยู่ที่ชั้นดาดฟ้าก็ทำได้ง่าย

งบประมาณ มหาวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 3,000,000 บาท ในการจัดซื้อครุภัณฑ์ เครื่องมือในการทดลองวิจัย และอุปกรณ์เพื่อดำเนินการวิจัยและสร้างสิ่งประดิษฐ์ จำนวน 3 ชิ้น คือ ชุดอินเวอร์เตอร์สำหรับเตาปิ้งไฟฟ้าที่ติดตั้งบนรถมอเตอร์ไซด์พ่วงข้าง ชุดควบคุมพลังงานสำหรับ

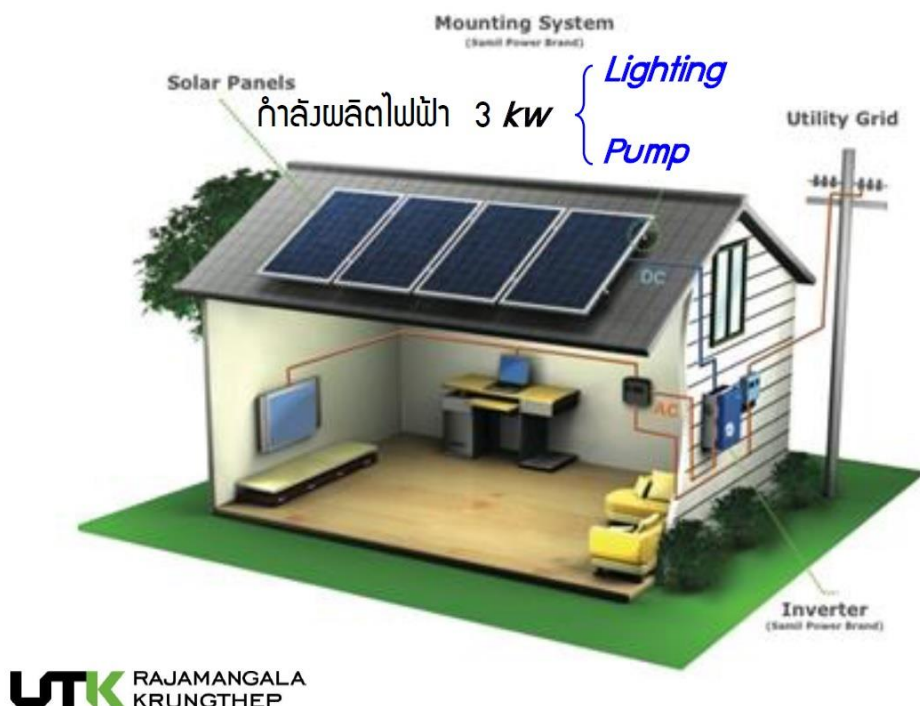
รถกอล์ฟไฟฟ้า และกั้นกันบำบัดน้ำเสียโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2559 มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง อีก 4,600,000 บาท เพื่อพัฒนางานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ทั้ง 3 ชิ้น ข้างต้นในเชิงลึกต่อไป และสิ่งประดิษฐ์เพิ่มเติมอีก 2 ชิ้น ได้แก่ ชุดควบคุมปั้มน้ำแบบปรับความเร็วรอบอัตโนมัติโดยใช้แผงโซลาร์เซลล์ และชุดควบคุมการสำรองไฟจากพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับกล่องวงจรปิดแบบสื่อสารไร้สาย

รูปที่ 17 เป้าหมายของหน่วยวิจัยพลังงานทดแทน

อย่างไรก็ตามนักวิจัยยังคงต้องการความรู้ และพัฒนาสมรรถนะเพิ่มเติม เราจึงจัดโครงการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านระบบคอนเวอร์เตอร์และแบตเตอรี่สำหรับพลังงานแสงอาทิตย์ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจากศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (MTEC) และบริษัทเอกชนมาเป็นวิทยากรบรรยายและฝึกอบรมเชิงปฏิบัติให้กับนักวิจัยอีกด้วย

ในปี พ.ศ. 2559–2563 มหาวิทยาลัยได้วางเป้าหมายในการออกแบบสร้างชุดควบคุมที่มีประสิทธิภาพสูง แต่ราคาถูกลงกว่าท้องตลาด โดยสร้างบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ ทั้งนี้สำหรับบ้านพลังงานแสงอาทิตย์จะมีขนาดไม่เกิน 3 กิโลวัตต์ สำหรับจ่ายพลังงานไฟฟ้าให้กับระบบแสงสว่างและระบบปั้มน้ำ ดังแสดงในภาพที่ 18 ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ใน 3 พื้นที่ของมหาวิทยาลัย และติดตั้งระบบผลิตกำลังไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดค่าไฟฟ้าที่จะต้องจ่ายให้กับการไฟฟ้า ทั้งในช่วงที่ใช้ไฟปกติและช่วงโหลดไฟฟ้าสูงสุด (Peak load) สรรวจโหลดไฟฟ้าแสงสว่างของมหาวิทยาลัยและเปลี่ยนเป็นโคมไฟหลอด LED เพื่อการประหยัดพลังงาน โดยดำเนินการร่วมกับกองกลางซึ่งเป็นหน่วยงานดูแลรับผิดชอบด้านกายภาพของมหาวิทยาลัย

ภาพที่ 18 บ้านพลังงานแสงอาทิตย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

แผนการดำเนินงาน

หน่วยวิจัยพลังงานทดแทนจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการวิจัย สร้างสิ่งประดิษฐ์ และพัฒนางานวิจัยด้านพลังงานทดแทน โดยเน้นที่ชุด Controller เป็นหลัก และพัฒนาสู่การประยุกต์ใช้งานกับอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกในยุค Industry 4.0 โดยนำระบบ Automation ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ในการพัฒนางานวิจัยให้มีคุณค่าต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศให้ก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง อนุรักษ์พลังงาน รักษาสิ่งแวดล้อม ตามแผนการดำเนินงานดังแสดงในตารางที่ 1 โดยผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ ที่ออกแบบและสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะถูกติดตั้ง ทดสอบและประเมินประสิทธิภาพการใช้งานในมหาวิทยาลัย จนได้ประสิทธิภาพการใช้งานเป็นที่ยอมรับของทีมนักวิจัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัย จากนั้นจะดำเนินการเผยแพร่ ด้วยการตีพิมพ์ การอบรม และนำไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานภายนอก อาทิเช่น ชุมชน สถานประกอบการ ภาคอุตสาหกรรม

ตารางที่ 1 แผนการดำเนินงานหน่วยวิจัยพลังงานทดแทน ปี พ.ศ. 2558 - 2563

กิจกรรม	ปี พ.ศ.					
	58	59	60	61	62	63
1.จัดตั้งหน่วยวิจัย	↔					
2.สร้างสิ่งประดิษฐ์ พัฒนาและทดสอบ	←					→
3.พัฒนาบุคลากร		←				→
4.สร้างเครือข่าย		←				→
5.เปิดรายวิชา (ไฟฟ้า)			↔			
6.เผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์			←			→
7.ติดตั้งโคม Light solar ในมหาวิทยาลัย		↔				

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ

การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ การพัฒนาหลักสูตรการท่องเที่ยววิถีไทย รับผิดชอบโดยคณะศิลปศาสตร์ การเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์ความงามและสุขภาพ รับผิดชอบโดยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อุตสาหกรรมอาหารไทยฮาลาล รับผิดชอบโดยคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

การพัฒนาหลักสูตรการท่องเที่ยววิถีไทย

แนวโน้มการท่องเที่ยวโลกคาดว่าจะเติบโตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) ได้พยากรณ์ว่า เมื่อถึงปีพ.ศ. 2563 จะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำนวน 1,600 ล้านคน ภูมิภาคที่มีแนวโน้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม คือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก และกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การท่องเที่ยวไทยก็เช่นเดียวกันมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ และรายได้จากการท่องเที่ยว ระหว่างปี พ.ศ. 2550 – 2557 แสดงให้เห็นถึงการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของภาคการท่องเที่ยวไทย โดยเฉพาะมีการส่งเสริมในปี พ.ศ. 2558 เป็นปีท่องเที่ยววิถีไทย เป็นการสร้างอัตลักษณ์และนำเสนอความเป็นไทยให้สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยควรมีทิศทางส่งเสริมกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพมากขึ้นโดยบูรณาการวัฒนธรรมความเป็นไทย สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) อย่างเป็นรูปธรรม มีการนำประวัติศาสตร์และวิถีไทยมาออกแบบวิถีการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ มุ่งเน้นการท่องเที่ยวชุมชนให้เป็นเทรนด์โลก รวมทั้งส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยให้มากขึ้นด้วย ทั้งนี้ลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางที่สำคัญที่สุดคือ เพื่อมาท่องเที่ยวพักผ่อน รองลงมาเดินทางมาเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน และมาประชุมสัมมนา ตามลำดับ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่นิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และ/หรือการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง ประเภทของกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมและสนใจมากที่สุดคือ ศาสนสถาน/วัด รองลงมาได้แก่ พระราชวัง พิพิธภัณฑ์ ตลาดน้ำ และอุทยานประวัติศาสตร์ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยมีวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางที่สำคัญที่สุด คือ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจและผ่อนคลายความเครียด นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองมากกว่าไปกับบริษัทนำเที่ยว และมักจะเดินทางท่องเที่ยวกับเพื่อน/เพื่อนร่วมงานมากที่สุด รัฐบาลมีนโยบายในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว จึงมีการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มมากขึ้นใน 4 ประเด็นหลักๆ คือ 1) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในอดีตจุดขายด้านการท่องเที่ยวของไทยจะเน้นการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ชายหาด และแสงแดด โดยการนำเสนอภาพที่สวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว 2) การพัฒนาการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและการตลาดท่องเที่ยวในอดีต 3) การพัฒนาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว นโยบายด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบันมุ่งเน้นไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพที่มีกำลังในการใช้จ่ายสูง และ 4) การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยวของไทยยังมีจุดอ่อนด้านทักษะทางภาษา โดยเฉพาะภาษาเกาหลี ญี่ปุ่น รัสเซีย และเยอรมัน

มหาวิทยาลัยกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว โดยการจัดการเรียนการสอนระดับรายวิชา หลักสูตรระยะสั้น ประกาศนียบัตร และปริญญาตรี พัฒนางานวิจัย/งานวิชาการ ส่งเสริมการนำผลงานวิจัย/ผลงานวิชาการไปใช้ประโยชน์ พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตร/โครงการ พัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และพัฒนาการท่องเที่ยว มีการเตรียมความ

พร้อม ดังนี้ พัฒนาหลักสูตร โดยการเปิดรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิถีไทย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตั้งศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ Centre of Personnel Potential Development in Tourism and Hospitality (CDT) และมีโครงการวิจัยที่รองรับแผนยุทธศาสตร์ ในการดำเนินงานการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2564 มีตัวชี้วัดคือ ร้อยละของบัณฑิตที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท จำนวนโครงการที่ผู้เข้าอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจของผู้รับการอบรม จำนวนหลักสูตรที่ผ่านการรับรองจากองค์กรทางวิชาชีพ จำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมในศูนย์ และจำนวนโครงการวิจัยที่มีการบูรณาการกับการเรียนการสอน และ/หรือการบริการวิชาการ

ในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรการท่องเที่ยววิถีไทยนั้น มีการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตและโครงสร้างของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. คุณลักษณะของบัณฑิต บัณฑิตหลักสูตรการท่องเที่ยววิถีไทยควรมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องของความเป็นไทย ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สังคมไทย วัฒนธรรมไทย การเมืองการปกครองของไทย อาหารไทย เป็นต้น มีทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น มีทักษะในการเล่าเรื่อง (Story) การบรรยายและการนำเสนอ มีพฤติกรรมของทิววัฒนธรรม คือ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย นำเสนอเรื่องราวของไทยในเชิงบวก และการทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้แก่ การแต่งกาย การไหว้ การมีสัมมาคารวะ การมีน้ำใจ การรักษาสีงแวดล้อมของไทย นอกจากนี้ควรมีจริยธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจ

2. โครงสร้างของหลักสูตร เน้นทักษะการปฏิบัติ/ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับความเป็นไทย การจัดการแหล่งท่องเที่ยว เน้นทักษะทางด้านภาษา บูรณาการวิชาชีพกับจริยธรรม และการจัดการท่องเที่ยวลักษณะพิเศษ

ทั้งนี้ควรมีการสร้างเครือข่าย โดยจัดการอบรมภาคีเครือข่ายร่วมกับกรมการท่องเที่ยวต่อไปอย่างต่อเนื่อง

อาหารไทยฮาลาล

ในปี พ.ศ. 2553 ประชากรโลกร้อยละ 23 เป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม และกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่างๆทั่วโลก โดยประเทศที่มีประชากรชาวมุสลิมมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย (ร้อยละ 12.7 ของประชากรมุสลิมทั่วโลก) ปากีสถาน (ร้อยละ 11.0) อินเดีย (ร้อยละ 10.9) บังกลาเทศ (ร้อยละ 9.2) และอียิปต์ (ร้อยละ 4.9) และสำหรับประเทศในกลุ่ม ASEAN 10 ประเทศ พบว่ามีประชากรทั้งหมด 636,512,723 ล้านคน (ข้อมูล ณ สิ้นปี พ.ศ. 2557) หรือประมาณร้อยละ 8.85 ของประชากรโลก และเป็นประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามกว่า 300 ล้านคน หรือประมาณครึ่งหนึ่ง และการขยายตัวของชาวมุสลิมในพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลก คาดว่า เมื่อถึงปี พ.ศ. 2643 สัดส่วนของชาวมุสลิมทั่วโลกจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 34 ของประชากรโลก

ในปี พ.ศ. 2556 ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าอาหารไปยังกลุ่มประเทศมุสลิม 57 ประเทศ (ประเทศที่เป็นสมาชิก OIC : Organization of Islamic Cooperation) มีมูลค่ากว่า 5,112.36 ล้านบาท โดยตลาดส่งออกสินค้าฮาลาลขนาดใหญ่อยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN) ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีศักยภาพสูงในการขยายการผลิตสินค้าและบริการอาหาร มีการรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดทิศทางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร ในการพัฒนาการเกษตรสู่ความเป็นเลิศด้านอาหาร มีเป้าหมายในการผลิตอาหารให้มีความหลากหลาย มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ในส่วนที่เกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้านอุตสาหกรรม ให้มีการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ เช่น ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยการพัฒนาวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อาหารไทยบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญาเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

ยุทธศาสตร์การพัฒนาศรัวไทยสู่โลก (พ.ศ. 2559-2564) ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นผู้นำในการผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารและการบริการด้านอาหารอันดับ 1 ใน 10 ของโลก ที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัยสูง โดยมีความมั่นคงทางอาหารในประเทศ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์พัฒนาสินค้าอาหารไทย และยุทธศาสตร์พัฒนาธุรกิจบริการอาหารไทย โดยที่ยุทธศาสตร์พัฒนาสินค้าอาหารไทยมุ่งเน้นการพัฒนามาตรฐานของสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้มาตรฐานสากลในระดับสูงสุด โดยมุ่งพัฒนาด้านความปลอดภัยอาหาร (Food Safety) ตั้งแต่วัตถุดิบต้นน้ำ วิจัยตลาดสินค้าเฉพาะกลุ่ม (Niche) เช่น ฮาลาลอินทรีย์ Functional Food ส่วนยุทธศาสตร์พัฒนาธุรกิจบริการอาหารไทยมุ่งเน้นการพัฒนาฐานข้อมูลธุรกิจบริการด้านอาหาร การยกระดับมาตรฐานร้านอาหารไทยทั้งในและต่างประเทศ ด้วยความร่วมมือจากองค์กรภาคเอกชน เสริมสร้างภาพลักษณ์ธุรกิจบริการด้านอาหารของไทยในด้านคุณภาพและมาตรฐาน

อาหารฮาลาลเป็นช่องทางการตลาด (Market Channel) ที่สำคัญ ซึ่งประเทศไทยควรจะต้องเจาะตลาดอาหารฮาลาลเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งการตลาด (Market Segmentation) ให้มากขึ้น รัฐบาลปัจจุบันจึงมีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลเพื่อการส่งออกและได้นำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง การผลิตอาหารฮาลาลต้องดำเนินการกระบวนการผลิตให้ถูกต้องตามบัญญัติศาสนาอิสลามและระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับรองฮาลาล พ.ศ. 2544 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 โดยผ่านการตรวจสอบและรับรองจากคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยหรือคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี และหากผู้ขอรับรองฮาลาลประสงค์จะใช้ "เครื่องหมายรับรองฮาลาล" จะต้องรับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายดังกล่าวจากคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยก่อน

มหาวิทยาลัยมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมบริการอาหารไทยซึ่งมีกระบวนการผลิตตามมาตรฐานฮาลาล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงมีนโยบายในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารไทยฮาลาล มุ่งเน้นการเผยแพร่คุณประโยชน์ของอาหารไทย ทั้งในด้านคุณค่าทางโภชนาการ ความปลอดภัยต่อสุขภาพ และความอร่อย มีการจัดทำคู่มือการผลิตอาหารไทยฮาลาล การสร้างงานวิจัยเกี่ยวกับอาหารไทยฮาลาล การสร้างตราสินค้า (Brand) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในธุรกิจต่างประเทศ อาทิเช่น ตลาดสายการบินแถบตะวันออกกลาง

การเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์เพื่อความงามและสุขภาพ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีเป้าหมายในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพคน โดยมุ่งหวังให้คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งการมีสุขภาพะ มีความรู้ และมี

มาตรฐานการครองชีพที่ดี นอกจากนี้ร่างรัฐธรรมนูญยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และข้อเสนอปฏิรูปประเทศไทย ด้านสาธารณสุข สังคม สิ่งแวดล้อม และที่เกี่ยวข้อง กำหนดการปฏิรูปประเทศไทยโดยให้มีการปฏิรูปเชิงโครงสร้าง ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม ระบบบริหารจัดการด้านสุขภาพ ระบบการเงินการคลัง ด้านสุขภาพ ระบบบริการสุขภาพ ระบบสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรคและภัยคุกคาม สุขภาพ และระบบคุ้มครองผู้บริโภค

ดังนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายขับเคลื่อนประเทศไทยให้เป็นเลิศในผลิตภัณฑ์และบริการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลในภูมิภาคเอเชีย มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในกรอบทิศทางแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพดี อายุยืนยาว มีหลักประกันสุขภาพ เข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ สร้างเสริมสุขภาพ ได้รับการคุ้มครองทางสุขภาพ อยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี สร้างประเทศไทยให้มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ทั้งนี้ยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนา คือ ยกระดับสินค้า บริการ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ และการนวดแผนไทย ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม ให้มีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่นิยมของนานาชาติอย่างแพร่หลาย กำหนดยุทธศาสตร์หลักในการวิจัยและพัฒนา ลงทุนด้านผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยี และธุรกิจสุขภาพให้มีความสามารถทางการแข่งขันพึ่งตนเอง ลดการนำเข้า และเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจก้าวสู่ประเทศรายได้สูง มีการส่งเสริมธุรกิจสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness) รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์หลักในการสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาส่งเสริมสนับสนุน และคุ้มครองภูมิปัญญาไทยทั้งในและต่างประเทศ ได้แก่ ยาไทย ผลิตภัณฑ์สมุนไพร การแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้าน

จากการศึกษาผลิตภัณฑ์สุขภาพไม่เข้ามาตรฐานและสินค้าไม่ปลอดภัย ปรากฏว่าเครื่องสำอางเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพไม่เข้ามาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 7.8 ,1.6 ,11.7 ในปี พ.ศ. 2555 ปี พ.ศ. 2556 และปี พ.ศ. 2557 ตามลำดับ และจากผลการจัดอันดับสินค้าไม่ปลอดภัยปรากฏว่าเครื่องสำอางผสมสารเคมีอันตราย จัดอยู่ในอันดับแรกของการจัดอันดับ

มหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพดังกล่าว กรอบกับมหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ความงามจากสมุนไพร จึงมีนโยบายเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์เพื่อความงามและสุขภาพ โดยเปิดทั้งระดับปริญญา และประกาศนียบัตร เน้นด้านสปาเทอร่าปี (Spa Therapy) และอโรมาเทอร่าปี (Aroma Therapy) เน้นการนวดเพื่อสุขภาพ เน้นการสร้างผลิตภัณฑ์สปาที่ทำจากสมุนไพรไทย ที่ได้มาตรฐานเครื่องสำอาง/ สุขภาพอนามัย/ สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้มีนโยบายในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์เพื่อความงามและสุขภาพ พัฒนางานวิจัยและจัดตั้งศูนย์ทดสอบด้านวิทยาศาสตร์เพื่อความงามและสุขภาพด้วย

กิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise)

การพัฒนาประเทศตามแนวทางระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมในช่วงที่ผ่านมาเน้นในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก สร้างผลกระทบในเชิงลบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในสังคม จึงจำเป็นต้องหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาบนสมดุลพื้นฐานที่สำคัญทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน

การสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) เป็นแนวทางหนึ่งที่หลายประเทศในโลก ได้ให้ความสำคัญ และใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้กิจการเพื่อสังคมมีลักษณะพิเศษที่ถูกตั้งขึ้น เพื่อเป้าหมายในการแก้ปัญหาและพัฒนาโอกาสทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ไม่ได้มีเป้าหมายที่การสร้างกำไรสูงสุดต่อผู้ถือหุ้นและเจ้าของเท่านั้น ทำให้เกิดผลกระทบในทางบวกแก่สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยที่กิจการเพื่อสังคมนั้นๆ จะต้องสามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่พึ่งทุนให้เปล่าแต่อย่างเดียว

รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของกิจการเพื่อสังคม โดยเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดธุรกิจหรือวิสาหกิจลักษณะพิเศษเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม สุขภาวะและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กันกับการสร้างรายได้อย่างยั่งยืน คณะกรรมการดังกล่าวได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานไว้ 3 ด้าน คือ การสร้างการรับรู้และการเรียนรู้ในสังคมไทย การพัฒนารูปแบบและขีดความสามารถของกิจการเพื่อสังคม และการพัฒนาช่องทางเข้าถึงเงินทุนและทรัพยากรด้วยการจัดตั้งทุนเพื่อระดมการสนับสนุนและสร้างความร่วมมือจากภาคเอกชน

กิจการเพื่อสังคมในหลายประเทศประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากดังตัวอย่างในประเทศอังกฤษ มีกิจการเพื่อสังคมมากกว่า 62,000 แห่ง ครอบคลุมกิจการทั้งด้าน สุขภาพ พลังงาน การศึกษา สิ่งแวดล้อม สวัสดิการสังคม เป็นต้น มีมูลค่าการประกอบการรวมมากกว่า 1.4 ล้านล้านบาท รัฐบาลประเทศอังกฤษได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากโดยจัดตั้งหน่วยงาน Office of The Third Sector ขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมในประเทศอังกฤษอย่างเป็นระบบ

สำหรับประเทศไทย การดำเนินธุรกิจลักษณะนี้ได้เกิดขึ้นบ้างแล้ว แต่ยังไม่แพร่หลายมากนัก เพราะยังขาดการสนับสนุนในหลายด้าน ทั้งด้านทรัพยากร การบริหารจัดการ และงบประมาณ “กิจการเพื่อสังคม” หรือ “Social Enterprise” จึงได้เกิดและทวีความสำคัญมากขึ้นด้วยการนำประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจมาประสานจุดแข็งและสร้างจุดร่วมจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคม ในการสร้างสรรค์ให้เกิด “นวัตกรรมทางสังคม” เพื่อบรรเทาแก้ไขปัญหาวิกฤตต่างๆ และสร้างดุลยภาพทางสังคม ให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

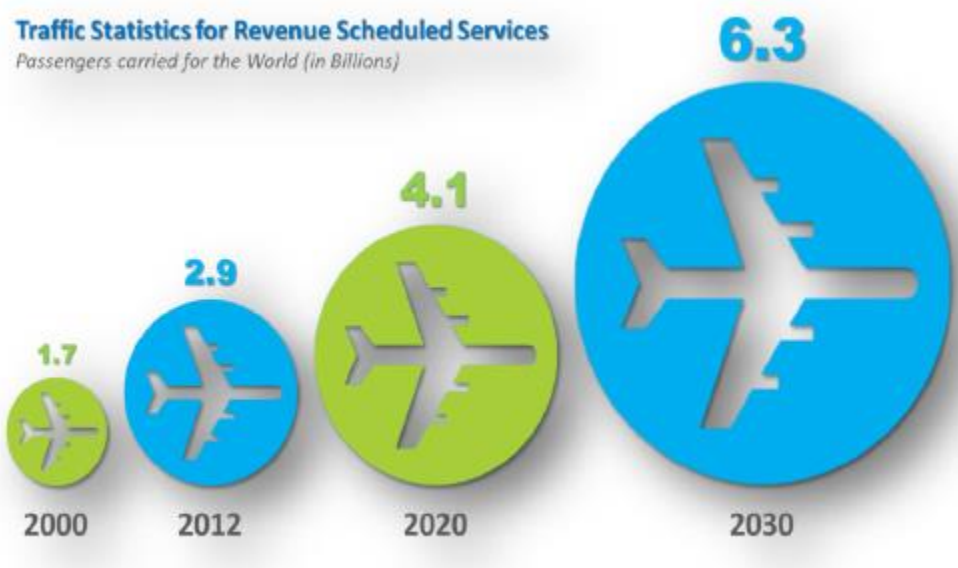
ด้วยจุดเริ่มต้นของแนวคิดกระแสใหม่นี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมกิจการเพื่อสังคม ด้วยการสร้างให้เกิดกระแสการรับรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญตลอดจนสร้างเสริมขีดความสามารถ ความเข้มแข็งขององค์กรและผู้ประกอบการกิจการเพื่อสังคม ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อสนับสนุนให้กิจการเพื่อสังคมมีประสิทธิภาพ มีความเข้มแข็งและมีอัตราการเติบโตที่สามารถแข่งขันในระบบตลาดได้จริง ทั้งนี้ “กิจการเพื่อสังคม” (Social Enterprise) มีสถานะเป็นนิติบุคคลซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่นๆ ของภาคเอกชนโดยมีเป้าหมายอย่างชัดเจนตั้งแต่แรกเริ่มในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก มิใช่การสร้างกำไรสูงสุดต่อผู้ถือหุ้นและเจ้าของเป็นสำคัญ และมีลักษณะพิเศษดังต่อไปนี้ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ทางสังคมเป็นเป้าหมายหลักของกิจการ มีศักยภาพที่จะมีความยั่งยืนทางการเงินได้ด้วยตนเอง กระบวนการผลิต การดำเนินกิจการ รวมถึงผลิตภัณฑ์หรือบริการไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อเนื่องในระยะยาวต่อสังคม สุขภาวะ และสิ่งแวดล้อม ผลกำไรส่วนใหญ่ถูกนำไปเพื่อการลงทุนกลับไปใช้ในการขยายผลเพื่อการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว หรือคืนผลประโยชน์ให้แก่สังคม หรือผู้ให้บริการ และมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ตัวอย่างกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทย อาทิเช่น มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ร้านอาหาร Cabbages & Condoms บริษัทป่าใหญ่ ศรีเอชัน จำกัด บริษัทร่วมทุนชนบท จำกัด และ โฮมสเตย์เบิ่งวัฒนธรรมหมอลำ บ้านปลาค้าว อำนาจเจริญ เป็นต้น

สถาบันการบินแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

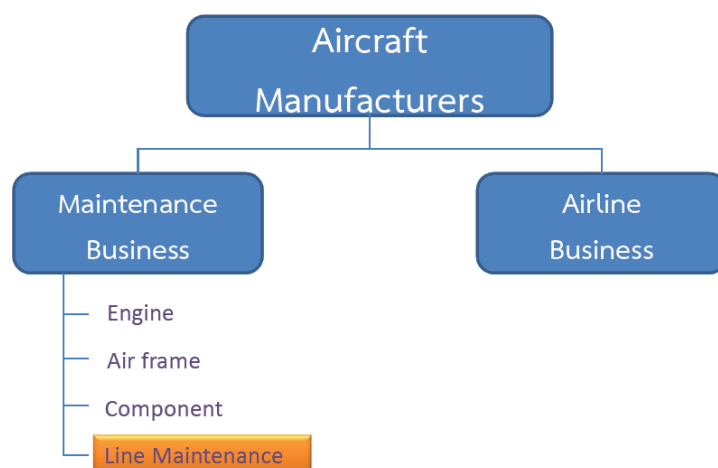
ข้อมูลจากบริษัท Airbus ซึ่งเป็นผู้ผลิตเครื่องบินรายใหญ่ของโลกคาดการณ์ว่าการเดินทางของผู้โดยสารด้วยเครื่องบินจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 ต่อปี ในปี ค.ศ. 2013 มีผู้โดยสารด้วยเครื่องบิน 2.9 พันล้านคน และจะเพิ่มเป็น 6.7 พันล้านคนในปี ค.ศ. 2032

ปัจจุบันทั่วโลกมีเครื่องบินกว่า 27,000 ลำ และคาดการณ์ว่าจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นปีละ 950 ลำ โดยในปี ค.ศ. 2022 จำนวน เครื่องบินจะมีมากถึง 35,600 ลำ

ภาพที่ 19 แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เดินทางโดยเครื่องบิน (ข้อมูลจากบริษัท ABUS)

อนึ่ง ธุรกิจอุตสาหกรรมอากาศยานจะมีอยู่สองส่วน คือ ธุรกิจสายการบิน (Airlines) และธุรกิจผลิตและซ่อมเครื่องบิน (Aerospace OEM & Aircraft MRO) เป็นที่ทราบกันดีว่าผู้ผลิตเครื่องบินรายใหญ่ของโลกมีเพียงสองบริษัท คือ Airbus และ Boeing ด้านการซ่อมบำรุงซึ่งมีมูลค่ามหาศาลกลับเติบโตไม่สอดคล้องกับสายการบินที่เพิ่มขึ้น โดยทั่วไปธุรกิจซ่อมบำรุงเครื่องบินจะประกอบด้วย 4 ส่วนหลัก คือ 1. ซ่อมเครื่องยนต์ (Engine) 2. ซ่อมโครงเครื่องบิน (Heavy Airframe) 3. ชิ้นส่วนเครื่องบิน (Component) และ 4. การบำรุงรักษา (Line/Base Maintenance) ดังภาพที่ 20

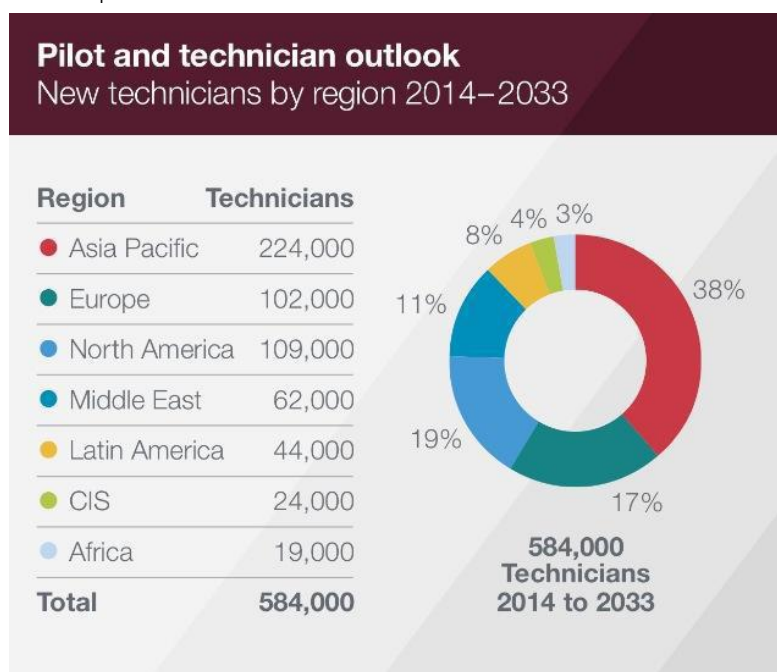

ภาพที่ 20 ส่วนประกอบของธุรกิจการบิน

ใน 3 ส่วนแรกจะต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและใช้เงินลงทุนสูงมาก ส่วนที่ประเทศไทยน่าจะมีการลงทุนควรเป็นพัฒนาส่วนสุดท้ายได้แก่ การบำรุงรักษา ณ ลาดจอด (Line Maintenance) และการซ่อมบำรุงรักษา ณ โรงซ่อมเครื่องบิน (Base Maintenance)

ความต้องการกำลังคนด้านซ่อมบำรุงอากาศยาน

ปัจจุบันประเทศที่มีศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานในภูมิภาคอาเซียน คือ จีน สิงคโปร์ และมาเลเซีย ทั้งสามประเทศนี้ได้มีการพัฒนาบุคลากรด้านซ่อมบำรุงอากาศยานมาก่อนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หากพิจารณาข้อมูลความต้องการช่างซ่อมบำรุงอากาศยาน (ข้อมูลจากบริษัท ABUS) ปรากฏว่าในภูมิภาคอาเซียนมีความต้องการช่างซ่อมบำรุงอากาศยานถึง 224,000 คน

ภาพที่ 21 ความต้องการช่างซ่อมบำรุงอากาศยาน (ข้อมูลจากบริษัท ABUS)

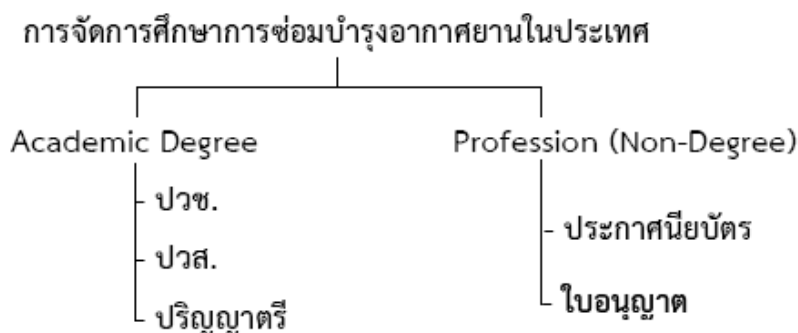
มาตรฐานการซ่อมบำรุงอากาศยานในระดับสากล

มาตรฐานด้านการบินถูกกำหนดโดย ICAO (International Civil Aviation Organization) ที่เป็นองค์การระหว่างประเทศเป็นผู้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำด้านการบินที่ทุกประเทศต้องปฏิบัติตามและมีหลายประเทศที่มีการพัฒนามาตรฐานการบินเป็นของตนเองเพิ่มเติมจากมาตรฐานขั้นต่ำที่ ICAO กำหนดเพื่อความปลอดภัยในการเดินอากาศ อาทิ ประเทศสหรัฐอเมริกาเมืองครที่มีชื่อว่า FAA (Federal Aviation Administration) เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการบินและมีประเทศต่างๆ ของโลกประมาณร้อยละ 30 นำไปใช้ โดยเฉพาะประเทศในแถบอเมริกาเหนือ อีกกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรปเมืองครที่มีชื่อว่า EASA (European Aviation Safety Agency) เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการบินที่มีประเทศต่างๆ ประมาณร้อยละ 70 นำไปใช้ กล่าวโดยสรุป ในระดับสากลมีการกำหนดมาตรฐานการซ่อมบำรุงอากาศยานจาก 3 องค์การหลักได้แก่

- 1) International Civil Aviation Organization หรือ ICAO เป็นองค์การที่กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับอุตสาหกรรมการเดินอากาศ
- 2) Federal Aviation Administration หรือ FAA เป็นองค์การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในอุตสาหกรรมอากาศยานภูมิภาคอเมริกาเหนือ
- 3) European Aviation Safety Agency หรือ EASA เป็นองค์การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในอุตสาหกรรมอากาศยานแห่งสหภาพยุโรป

การจัดการศึกษาหลักสูตรซ่อมบำรุงอากาศยาน

สถาบันการศึกษาในประเทศไทยมีการจัดการศึกษาหลักสูตรซ่อมบำรุงอากาศยานมากกว่า 50 ปี ซึ่งหลักสูตรจะมุ่งเน้นคุณวุฒิทางการศึกษา ปัจจุบันมีการผลิตบุคลากรด้านซ่อมบำรุงอากาศยานในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรี โดยที่หลักสูตรช่างซ่อมบำรุงอากาศยานระดับปวส. 2 แห่ง ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาได้ปีละ 120 คน ในขณะที่มีการเปิดสอนหลักสูตรซ่อมบำรุงอากาศยานและวิศวกรรมอากาศยานระดับปริญญาตรี 5 แห่ง ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาได้ปีละประมาณ 150 คน ทั้งนี้การเปิดหลักสูตรดังกล่าวขาดการรับรองตามมาตรฐานสากล

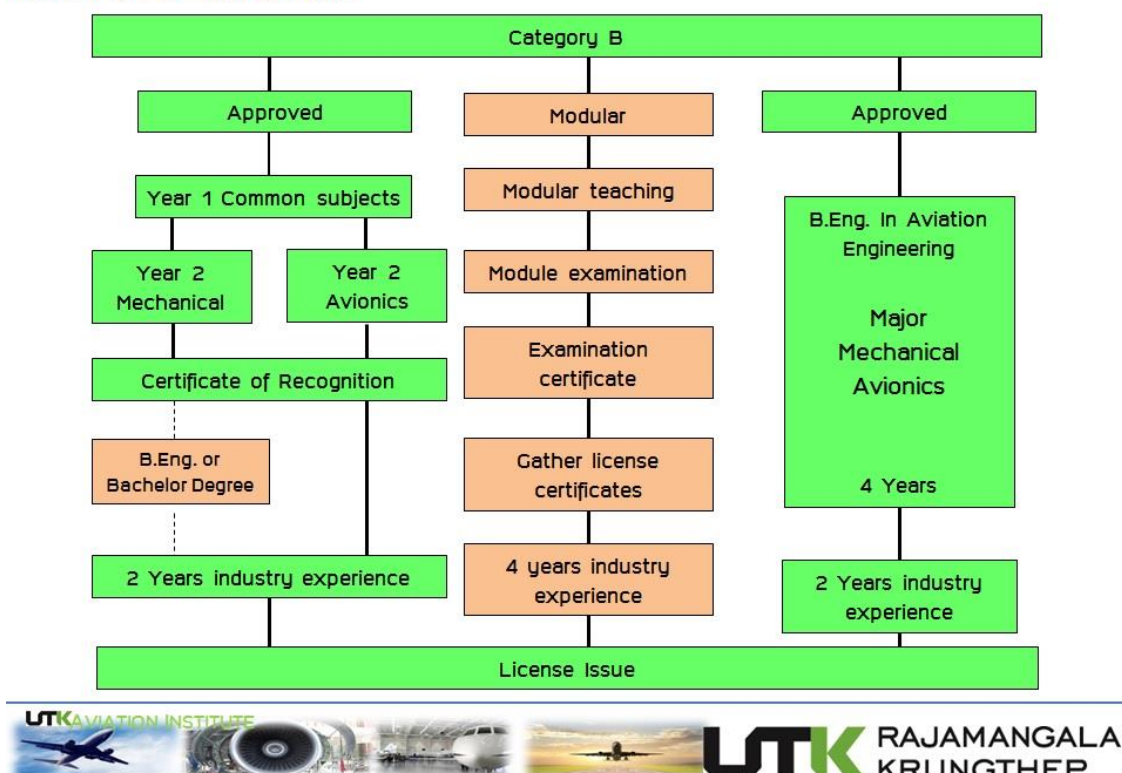

ภาพที่ 22 รูปแบบการจัดการศึกษาผลิตบุคลากรด้านซ่อมบำรุงอากาศยานในประเทศไทย

สถาบันการบินแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพตระหนักถึงความต้องการบุคลากรด้านซ่อมบำรุงอากาศยานที่ได้รับใบรับรองในระดับสากล จึงจัดตั้งสถาบันการบินแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพขึ้นตามมาตรฐาน Part 147 ของ EASA โดยมุ่งเน้นผลิตบุคลากรซ่อมบำรุงอากาศยานตามมาตรฐานวิชาชีพสากลพร้อมทำงานและสามารถนำไปประกาศนียบัตรไปใช้ในการขอรับใบอนุญาตระดับสากลได้ในอนาคต ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถทำงานได้ในระดับสากลและได้รับค่าจ้างสูง

EASA Part 66 Career Path

ภาพที่ 23 แนวทางการจัดการศึกษาด้านอากาศยานตามมาตรฐาน Part 66 ของ EASA
(EASA Part 66 Career Path)

สถาบันการบินแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพจัดตั้งขึ้นเพื่อให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสายการบินเพื่อรับรองความปลอดภัยในการเดินอากาศ มาตรฐานหนึ่งของการซ่อมบำรุงอากาศยานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลของสายการบินและประเทศในแถบทวีปสหภาพยุโรป คือ องค์การความปลอดภัยด้านการบินแห่งสหภาพยุโรป หรือ EASA มหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์ที่จะจัดตั้งสถาบันการบินแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพตามมาตรฐาน Part 147 ของ EASA เนื่องจากมีสายการบินของประเทศในแถบทวีปสหภาพยุโรปบินมายังสนามบินสุวรรณภูมิมาก รวมทั้งปัจจุบันนี้ไม่มีหน่วยงานใดในประเทศที่ผลิตช่างซ่อมบำรุงอากาศยานตามมาตรฐาน EASA มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพจึงได้ลงนามสัญญาความร่วมมือกับ บริษัท AERO-Bildungs GmbH ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2558 เพื่อการผลิตบุคลากรด้านการซ่อมบำรุงอากาศยานตามมาตรฐาน EASA ดังภาพที่

ภาพที่ 24 การลงนามความร่วมมือกับ Aero Bildung เพื่อพัฒนาช่างซ่อมบำรุงอากาศยาน ให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานขององค์กรความร่วมมือด้านการบินในกลุ่มสหภาพยุโรป (European Aviation Safety Agency: EASA)

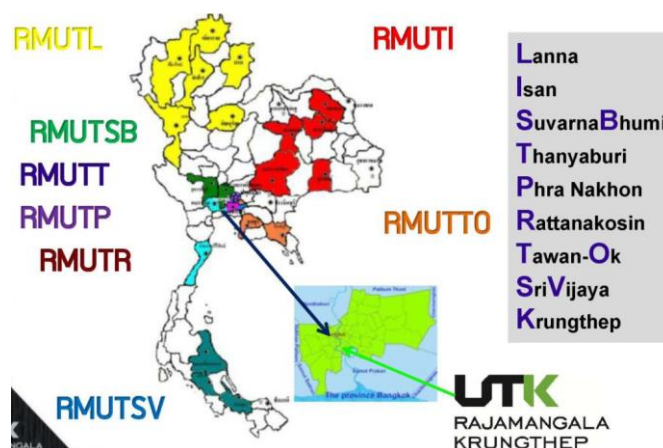
ต่อมามหาวิทยาลัยลงนามความร่วมมือกับบริษัทอุตสาหกรรมการบิน จำกัด (Thai Aviation Industries Co., Ltd. : TAI) โดยมี พล.อ.ท. ประกิต ศกุนตสิงห์ เป็นกรรมการผู้จัดการ เพื่อร่วมมือในการพัฒนาช่างซ่อมบำรุงอากาศยาน โดยที่การอบรมในภาคทฤษฎีจะเรียนที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ส่วนภาคปฏิบัติเรียนที่ TAI ซึ่งมีศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอยู่ที่ศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานตาศรี จ.นครสวรรค์ ศูนย์ซ่อมอากาศยานกำแพงแสน จ.นครปฐม และศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน จ.ลพบุรี ดังภาพที่

ภาพที่ 25 การลงนามความร่วมมือกับบริษัทอุตสาหกรรมการบิน จำกัด (Thai Aviation Industries Co., Ltd. : TAI)

ความพร้อมในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติการสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก่อตั้งเมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548 โดยการแบ่งเขตพื้นที่ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่มีวิทยาเขตกระจายอยู่ทั่วประเทศออกเป็น 9 มหาวิทยาลัย ดังภาพที่ 26

ภาพที่ 26 ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่ง

การดำเนินการเพื่อให้เกิดความยั่งยืนและความต่อเนื่องของนโยบายการเปิดหลักสูตรช่างซ่อมบำรุงอากาศยาน จึงมีการลงนามความร่วมมือในภาพรวมราชมงคลทั้ง 9 แห่ง โดยมีนายกสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นผู้ลงนาม ดังภาพที่ 27 และภาพที่ 28 ทั้งนี้ในภาคกลางเปิดศูนย์ฝึกอบรมหลักสูตรช่างซ่อมบำรุงอากาศยาน ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ นั้น ศูนย์จะตั้งอยู่ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ตามลำดับ

ภาพที่ 27 การลงนามความร่วมมือระหว่างนายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 ในการเปิดหลักสูตรช่างซ่อมบำรุงอากาศยาน

ภาพที่ 28 การลงนามความร่วมมือระหว่างอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9
ในการเปิดหลักสูตรช่างซ่อมบำรุงอากาศยาน